

KALLELSE

Nämnd Kommunstyrelsens arbetsutskott

Datum och tid 2017-01-10 Klockan 08:00

Plats SR Gräsö, kommunkontoret, Östhammar

Besök	Nr	ÄRENDELISTA	Föredragande
08:00	1	Information	KSAU
08:20	2	Kommunikationspolicy för Östhammars kommun	Lucia Bender
	3	Återinvigningen av kommunhuset, budget	Lucia Bender
08:50	4	Anskaffningsbeslut Färdtjänst/skolskjuts	Marie Berggren
	5	Anskaffningsbeslut Geografiska Informationssystem (GIS)	Marie Berggren
	6	Underrättelse från Mark- och miljödomstolen i Nacka gällande Svensk Kärnbränslehantering AB ansökan angående tillstånd till anläggningar i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall, yttrande	Marie Berggren
09:00	7	Inköpspolicy, antagande	Emmelie Rova
10:00	8	Villkorsråd	Barbro Andersson Öhrn Bertil Alm Marie Berggren
	9	Kungörelse om granskning, detaljplan för Hamntorget västra, del av fastigheten Öregrund 8:1	
	10	En flexiblare ämneslärarutbildning, remissvar	
	11	Förbundsordning Samordningsförbundet Uppsala län, antagande	
	12	Svar på motion om lärarlönelyftet	

- 13 Svar på motion om lärarassistenter
- 14 Svar på motion med förslag om åtgärder för att förbättra integrationsarbetet

Sekreterare Kersti Ingemarsson

Ordförande Jacob Spangenberg (C)

1

Dnr KS-2017-1

Dpl 904

Information

Kommunstyrelsens arbetsutskott informerar.

Arbetsutskottets beslut

2

Dnr KS-2017-2

Dpl 003

Kommunikationspolicy för Östhammars kommun

Handling A

Marknads- och kommunikationsenheten har tagit fram ett förslag till en ny kommunikationspolicy för Östhammars kommun. Denna policy anger ett antal huvudregler och riktlinjer för all information och kommunikation som kommunen gör. Dokumentet ersätter Policyn för informationsverksamheten med dnr 2007KS235.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att remittera reviderad kommunikationspolicy till samtliga förvaltningar.

Eventuella synpunkter på policyn ska skickas till kommunstyrelsen@osthammar.se senast 2017-02-10.

Arbetsutskottets förslag

3

Dnr KS-2017-3

Dpl 993

Återinvigning av kommunhuset, budget

Marknad- och kommunikationsenheten planerar en återinvigning av kommunhuset med bl.a. en invigningsceremoni i cafeteria i mitten/slutet av februari 2017. Föreslagen budget för aktiviteten är 9 000 kronor.

Arbetsutskottets förslag

4

Dnr KS-2017-4

Dpl 055

Anskaffningsbeslut Färdtjänst/skolskjuts

Östhammars kommuns ramavtal gällande färdtjänst/skolskjuts kommer att gå ut i juni 2017 och kommunen behöver påbörja ett nytt upphandlingsförfarande. Det är strategienhetens uppfattning att Östhammars kommun även denna gång ska gå ut med en gemensam upphandling för färdtjänst/skolskjuts då samåkning och synkronisering av transporter ger såväl miljövinster som ekonomiska vinster. Upphandlingen kommer att drivas av upphandlingsstrategen tillsammans med en liten krets av ofta-användare inom socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen samt enheten för arbetsmarknad och sysselsättning som referensgrupp och del i framtagandet av kravspecifikation för ändamålet.

Förslag till beslut

Strategienheten i Östhammars kommun ges i uppdrag att upphandla färdtjänst/skolskjuts. Avtalet ska börja gälla i juni 2017.

Arbetsutskottets förslag

5

Dnr KS-2017-5

Dpl 055

Anskaffningsbeslut Geografiska Informationssystem (GIS)

Östhammars kommun har sedan en tid haft ett ramavtal gällande geografisk informationssystem (GIS) med Sokigo. Avtalet löper ut under september månad 2017 och kommunen behöver påbörja ett nytt upphandlingsförfarande.

GIS bygger upp den geografiska informationen som vi levererar internt mellan förvaltningarna men även externt ut till kund framför allt genom kartmaterial ex för nybyggnadskartor, ruttplanering för skolskjutsar etc. GIS kan dock användas till mycket annat, såväl som analys-, presentations- och visualiseringsverktyg. Tierps kommun står också i begrepp att starta upphandling av GIS och vi har för avsikt att göra en gemensam upphandling av detta.

En översiktlig behovsinventering har genomförts ute på förvaltningarna och ytterligare precisering kommer att göras under arbetet med kravspecifikation, likväl som studiebesök på kommuner som nyligen genomfört samt varit i drift ett tag i nya GIS-system.

Strategienheten har tilldelats systemägaransvaret för GIS i Östhammars kommun och kommer driva upphandlingen i tätt samarbete med Tierps kommun samt med vår egen IT-enhet i enlighet med förvaltningsmodellen PM3 samt en mindre krets med ofta-användare av GIS som referensgrupp och upphandlingsstrategen.

Förslag till beslut

Strategienheten i Östhammars kommun ges i uppdrag att upphandla GIS-system (hårdvara, mjukvara, licenser samt support och driftavtal) i samarbete med Tierps kommun.

Arbetsutskottets förslag

6

Dnr KS-2011-111

Dpl 531

Yttrande över underrättelse från Mark- och miljödomstolen i Nacka gällande Svensk Kärnbränslehantering AB ansökan angående tillstånd till anläggningar i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall

---

M 1333-11

Handling B ¹⁻⁵

Östhammars kommun har fått tillfälle att yttra sig över frågor om samband mellan ansökningar och behov av samordnad prövning avseende verksamhet i Forsmark. I mark- och miljödomstolen uppkommer frågor om det finns samband mellan SKB:s ansökningar i mål M 1333-11, M 4617-13, M 7062-14 och M 6009-16 och om det finns behov av samordnad prövning av två eller flera av ansökningarna. I ärendet föreligger följande handlingar: aktbilaga 434, 437, 438 och 439. Eventuellt yttrande ska vara mark- och miljödomstolen tillhanda senast 14 februari 2017. Inga anstånd kan påräknas.

Bakgrund

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) har i detta mål, M 1333-11, ansökt om tillstånd till anläggningar i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall, inklusive Kärnbränsleförvaret, i Forsmark, Östhammars kommun. SKB har i mål M 7062-14 ansökt om tillstånd till utökad verksamhet vid anläggning för slutförvaring av låg- och medelaktivt avfall (SFR) i Forsmark. SKB har vidare i mål M 6009-16 ansökt om tillstånd till bl.a. hamnverksamhet i Forsmarks hamn. Domstolen handlägger även mål M 4617-13, som rör överklagande av Länsstyrelsen i Uppsala läns beslut den 18 juni 2013 om dispens enligt artskyddsförordningen för åtgärder i samband med byggande av slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Domstolen har den 2 november 2016 hållit muntlig förberedelse med SKB och Strålsäkerhetsmyndigheten.

Östhammars kommun har beretts tillfälle att yttra sig över Svensk kärnbränslehantering AB's komplettering V och bemötande – oktober 2016.

Eventuellt yttrande ska vara mark- och miljödomstolen tillhanda senast 14 februari 2017. Inga anstånd kan påräknas.

Arbetsutskottets förslag

7

Dnr KS-2017-6

Dpl 003

Inköspolicy, antagande

Handling C

Inköspolicyn är en politisk viljeyttring som styr tillhörande strategier, riktlinjer, regler och rutiner. Inköpsarbetet i Östhammars kommun ska bidra till att Kommunfullmäktiges prioriterade mål 2015-2018 uppfylls. Inköspolicyn ska även stödja och främja andra antagna styrdokument, såsom Östhammars kommuns tillväxtstrategi, Östhammars kommuns policy för hållbar utveckling och Miljömål för Östhammars kommun 2016-2018 m.fl.

Arbetsutskottets förslag

8

Dnr

Dpl

Villkorsråd

---

9 Dnr KS-2016-741 Dpl 313

Kungörelse om granskning, detaljplan för Hamntorget västra, del av fastigheten Öregrund 8:1

Handling D

Granskningstid: 21 december 2016 – 23 januari 2017

Detaljplanens syfte är att inom planområdet, det vill säga del av Hamntorget i Öregrund, återgå till den tidigare markanvändningen torg. I dagsläget är området planlagt för både torg och centrumverksamhet.

Synpunkter på planförslaget ska lämnas senast 23 januari 2017.

Arbetsutskottets förslag

10

Dnr KS-2016-892

Dpl 900

En flexiblare ämneslärarutbildning, remissvar

Handling E

Inom Regeringskansliet bereds för närvarande frågan om ändrade regler för ämneslärarutbildningen. Östhammars kommun är en av remissinstanserna.

Barn- och utbildningsnämndens beslut 2016-12-15

Barn- och utbildningsnämnden avstår från att lämna yttrande.

Arbetsutskottets beslut

11

Dnr KS-2016-965

Dpl 003

Förbundsordning Samordningsförbundet Uppsala län, antagande

Handling F

Samordningsförbundets styrelse har fattat beslut om ett förslag till reviderad förbundsordning. En ny förbundsordning behöver antas av medlemmarnas fullmäktige eller motsvarande.

Styrelsen i Samordningsförbundet föreslår därför att det nya förslaget antas senast 31 mars 2017 i fullmäktige eller motsvarande hos medlemmarna.

Arbetsutskottets förslag

12

Dnr KS-2016-684

Dpl 913

Svar på motion från Christer Bohlin (L) om lärarlönelyftet

Handling G¹⁻²

Christer Bohlin (L) har lämnat in en motion daterad 2016-09-08 om lärarlönelyftet.

Liberalerna yrkar på att

- lärarlönelyftet blir permanent för de lärare som erhåller detta lyft hösten 2016
- Barn- och utbildningsnämnden tillförs motsvarande belopp i kommande budgetar om staten mot förmodan drar tillbaka medlen för denna satsning

Kommunfullmäktiges beslut 2017-09-27

Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Barn- och utbildningsnämndens beslut 2016-11-24

Barn- och utbildningsnämnden antar yttrandet som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag

13

Dnr KS-2016-683

Dpl 913

Svar på motion från Christer Bohlin (L) om lärarassistent

Handling H¹⁻²

Christer Bohlin (L) har lämnat in en motion daterad 2016-09-08 om lärarassistenter.

Liberalerna yrkar på att

- det i Östhammars kommun anställs lärarassistenter vid kommunens skolor

Kommunfullmäktiges beslut 2016-09-27

Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Barn- och utbildningsnämndens beslut 2016-11-24

Barn- och utbildningsnämnden antar yttrandet som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag

14

Dnr KS-2016-724

Dpl 913

Svar på motion från Lena Hagman (KD) med förslag om åtgärder för att förbättra integrationsarbetet

---

Handling I¹⁻³

I motion daterad 2016-09-27 från Lena Hagman (KD) med förslag om åtgärder för att förbättra integrationsarbetet föreslås att det inrättas särskilda vårdservice-team i syfte att underlätta den enskildes integrering i det svenska samhället.

Ordförande frågar om motionen får väckas.

Kommunfullmäktiges beslut 2016-09-27

Motionen får väckas.

Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Socialnämndens beslut 2016-11-23

Socialnämnden anser att motionens syfte uppfylls på andra sätt i enlighet med föreliggande tjänsteutlåtande.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunledningsförvaltningens skrivelse 2016-12-05 föreligger.

Arbetsutskottets förslag

Denna policy anger ett antal huvudregler och riktlinjer för all information och kommunikation som kommunen gör. Dokumentet ersätter *Policyn för informationsverksamheten* med Dnr 2007KS235.

1. Krav på vår kommunikation

All information och kommunikation från Östhammars kommun ska vara:

Öppen och tillgänglig

Det ska vara lätt att komma i kontakt med Östhammars kommun. Vi välkomnar synpunkter, frågor och kritik och vi förklarar de beslut som har tagits. Vi ska aktivt underlätta för de som söker information om vår verksamhet. Vår kommunikation ska vara tillgänglig för alla och anpassas efter mottagarens förutsättningar.

Tydlig och relevant

Vi ska använda oss av ett språk som är enkelt och begripligt. Det ska alltid vara tydligt att det är kommunen som är avsändare. Kommunikationen ska vara relevant och anpassad efter målgruppens behov och intresse.

Proaktiv och planerad

Vår kommunikation ska vara genomtänkt, proaktiv och samordnad. Vi ska vara snabba och sträva efter att tillgängliggöra information innan den efterfrågas. Intern och extern kommunikation ska samverka för att stödja varandra. Till exempel kan det behövas en intern kommunikation innan vi kommunicerar något externt.

2. Vår grafiska profil

Den bild vi förmedlar av oss själva är betydelsefull. Vi är bra på det vi gör och det ska även genomsyra vår kommunikation, både vad gäller upplevelse av kommunikationen och dess innehåll. Alla verksamheter inom Östhammars kommun ska följa vår grafiska profil, det gäller bland annat användning av färger, typsnitt, bilder och logotyp.

Den grafiska profilen hjälper oss att bli mer synliga och gör Östhammars kommun lättare att känna igen som avsändare. Du hittar den grafiska profilen på intranätet.

3. Ansvar

- Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens kommunikationsarbete.
- Kommundirektören har ansvar för att driva kommunens kommunikationsarbete.
- Chefer på alla nivåer inom Östhammars kommun har kommunikationsansvar gentemot sina medarbetare. Kommunens verksamheter bygger på att enskilda medarbetare ska ta ansvar. Det är därför av stor vikt att personalen är välinformerad.
- Förvaltningschef ansvarar för att skapa en ändamålsenlig organisation för samarbetet med Marknad- och kommunikationsenheten. Exempelvis kan det ske genom att utse en eller flera kontaktpersoner och webbredaktörer inom förvaltningen. Tillsammans ställer förvaltningen och kommunikationsenheten upp rutiner för ett behovsanpassat samarbete. Kommunikation är ett verktyg för att uppnå förvaltningens verksamhetsmål där Marknad

& kommunikation kan vara ett stöd i planering och utförande. Förvaltningen kan även ta hjälp från våra underleverantörer i det operativa arbetet.

- Marknad- och kommunikationsenheten ansvarar för att på uppdrag av kommundirektören:
  - Föreslå kommunikationspolicy samt strategier som stärker Östhammars kommuns kommunikation och varumärke.
  - Föreslå kommunen en kanalstrategi (inklusive riktlinjer för kommunens närvaro i relevanta medier) samt en kriskommunikationsplan.
  - Erbjud kommunens chefer och förvaltningar relevant stöd och verktyg för sitt kommunikativa uppdrag, samt för att antagna strategier och policys återspeglas i kommunens kommunikation. Systemägarskapet för kommunens webbplats ligger hos Marknad- och kommunikationsenheten.
- Varje enskild medarbetare på kommunen ansvarar ytterst själv för att aktivt söka och dela den information som krävs för att utföra ett bra arbete. Varje medarbetare ansvarar också för att kommunicera inom sitt ansvarsområde eller verksamhet. Medarbetarna är organisationens viktigaste ambassadörer.

4. Intern kommunikation

Den interna kommunikationen berör alla i organisationen, till exempel förtroendevalda, chefer, medarbetare och fackliga representanter.

Internkommunikationen ska bidra till en effektiv organisation genom att alla har den information de behöver för att utföra sitt arbete eller uppdrag. Interkommunikationen ska också bidra till att göra oss till en attraktiv arbetsgivare genom att skapa delaktighet, engagemang och ett gott arbetsklimat.

5. Extern kommunikation

Målgrupper för vår externa kommunikation är bland annat; boende i kommunen, näringsliv, besökare, presumtiva medarbetare, journalister, opinionsbildare, samarbetspartners, ideella organisationer samt andra kommuner och myndigheter.

Vi ska alltid bära med oss att vi arbetar på uppdrag av kommuninvånarna och som anställda representerar vi kommunen, till viss del även utanför arbetstid.

Den externa kommunikationen ska bidra till att stärka Östhammars kommuns varumärke och skapa bättre förutsättningar för verksamheterna att nå sina mål. Den ska också bidra till ett stärkt medborgarinflytande genom att skapa möjligheter till insyn, inflytande och dialog. Externkommunikationen ska även bidra till att Östhammars kommun uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

6. Krisinformation

Det finns en särskild planering för information och kommunikation vid en allvarlig eller extraordinär händelse. I krishanteringsplanen och kriskommunikationsplanen finns en ansvarsfördelning för kommunikationsarbetet vid en krissituation. Utgångspunkten är att den

som har ansvar för verksamheten i vardagen också har det vid en allvarlig händelse, så långt det är möjligt.

7. Massmedierelationer

Chefer, medarbetare och förtroendevalda ska eftersträva ett gott samarbete med medier eftersom det bidrar till att öka kunskapen om kommunen och vår verksamhet.

Meddelarfrihet och åsiktsfrihet är viktiga hörnstenar i ett demokratiskt samhälle. Men när vi uttalar oss som representanter för Östhammars kommun ska vi, utan att göra avkall på dessa principer, skilja på privata åsikter och kommunens ställningstagande. Under inga omständigheter får någon chef, förtroendevald eller medarbetare efterforska eller röja källor.

Den som är bäst lämpad att svara på frågor från media är ofta den som direkt arbetar med det aktuella ärendet. Om ärendet rör en mer principiell fråga besvaras den bäst av förvaltningschef eller förtroendevald i relevant nämnd. Rör det ett politiskt beslut bör en förtroendevald uttala sig i frågan.

Om mediers rapportering av vår verksamhet bygger på oriktiga fakta kan du begära rättelse genom att kontakta ansvarig på redaktionen eller den journalist du varit i kontakt med.

8. Lagar som påverkar vår kommunikation

Det finns flera lagar som berör kommunikationsarbetet i vår kommun. Lagarna och dess betydelse beskrivs i korthet nedan.

- **Förvaltningslagen**

Lagen reglerar bland annat myndigheters handläggning av ärenden och vår skyldighet att ge service till medborgarna. Vi ska bland annat ge allmänheten god kunskap om hur kommunen styrs och vilka möjligheter som finns att påverka före beslut, vart en kan vända sig i olika frågor samt vem som ansvarar för vad.

- **Tryckfrihetsförordningen**

Förutom tryckfriheten reglerar denna lag också frågor om meddelarfrihet, meddelarskydd och offentlighet. Meddelarfrihet innebär rätt att lämna upplysningar till media i syfte att den ska publiceras. Vi som myndighet får inte efterforska vem som har lämnat information till media eller vem som frågar efter offentliga uppgifter.

Offentlighetsprincipen innebär att alla handlingar som kommit in till oss, eller som vi själva upprättat, är allmänna och offentliga med undantag för handlingar som faller under sekretess. Det betyder att varje medborgare har rätt att söka, läsa, skriva av, kopiera och diskutera allmänna handlingar.

- **Yttrandefrihetsgrundlagen**

Yttrandefriheten innebär att alla medborgare har rätt att gentemot det allmänna uttrycka tankar och åsikter. Samtidigt har vi ett ansvar att hantera till exempel inlägg på vår Facebook-sida där vi inte tillåter kränkande eller olagligt innehåll.

- **Offentlighets- och sekretesslagen**

Offentlighets- och sekretesslagen innehåller bestämmelser om tystnadsplikt i det allmännas verksamhet och om förbud att lämna ut allmänna handlingar.

Sekretesslagstiftningen syftar till att skydda enskilda människors personliga integritet genom att reglera hur frågor som gäller enskildas hälsotillstånd eller personliga förhållande får eller inte får föras vidare.

- **Personuppgiftslagen (efter den 25 maj 2018 träder personuppgiftsförordningen i kraft och ersätter då PUL)**

I personuppgiftslagen/dataskyddsförordningen finns regler för hur personuppgifter får behandlas, så att ingens personliga integritet kränks. Lagen bygger i hög grad på samtycke och information till de registrerade.

- **Upphovsrättslagen**

Den som skapar ett litterärt eller konstnärligt verk har upphovsrätt till verket i fråga. Det kan till exempel handla om att den som tagit en bild äger rättigheten för att använda den bilden, och på samma sätt äger en författare sin text. Om vi vill använda bilder eller texter måste vi säkerställa att vi har rätt att använda dem.

- **Språklagen**

Språklagen beskriver bland annat myndigheters språkbruk och innehåller riktlinjer för detta. Enligt språklagen ska ”Språket i offentlig verksamhet vara vårdat, enkelt och begripligt.” Detta kallas ofta för Klarspråk.

- **Diskrimineringslagen**

Brist på tillgänglighet i kommunikationen, vilket kan handla om till exempel språk eller kanalval, är en form av diskriminering enligt Diskrimineringslagen: ”Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.”

9. Våra olika roller

Vi är en politiskt styrd organisation där politiken och förvaltningarna har olika roller. Det är politikens uppgift att formulera åsikter och driva opinion i olika frågor. Enligt kommunallagen ansvarar varje nämnd för verksamheten inom sitt område, och med det följer även kommunikationsansvar.

Partipolitisk kommunikation hanteras av partiernas egna organisationer.

Östhammars kommun,
Kommunstyrelsen
Box 66
742 21 Östahammar

Svensk Kärnbränslehantering AB
angående **tillstånd till anläggningar i ett sammanhängande system för slutförvaring av
använt kärnbränsle och kärnavfall**

**Frågor om samband mellan ansökningar och behov av samordnad prövning avseende
verksamhet i Forsmark**

Ni får tillfälle att yttra er enligt följande.

Följande handlingar bifogas: aktbilaga 434, 437, 438 och 439.

Bakgrund

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) har i detta mål, M 1333-11, ansökt om tillstånd till anläggningar i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall, inklusive Kärnbränsleförvaret, i Forsmark, Östhammars kommun. SKB har i mål M 7062-14 ansökt om tillstånd till utökad verksamhet vid anläggning för slutförvaring av låg- och medelaktivt avfall (SFR) i Forsmark. SKB har vidare i mål M 6009-16 ansökt om tillstånd till bl.a. hamnverksamhet i Forsmarks hamn. Domstolen handlägger även mål M 4617-13, som rör överklagande av Länsstyrelsen i Uppsala läns beslut den 18 juni 2013 om dispens enligt artskyddsförordningen för åtgärder i samband med byggande av slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark.

Domstolen har den 2 november 2016 hållit muntlig förberedelse med SKB och Strålsäkerhetsmyndigheten.

Frågor

I mark- och miljödomstolen uppkommer frågor om det finns samband mellan SKB:s ansökningar i mål M 1333-11, M 4617-13, M 7062-14 och M 6009-16 och om det finns behov av samordnad prövning av två eller flera av ansökningarna.

1. Samband mellan SKB:s ansökningar.
  - a. Finns det geografiska, miljömässiga och tekniska samband mellan ansökningarna? Om så är fallet, finns det samband i följande avseenden eller i några andra avseenden?

- i. Hamnverksamhet, landtransporter, sjötransporter och hantering av bergmassor.
    - ii. Natura 2000-områdena Forsmarksbruk, Kallriga respektive Skaten-Rångsen. SKB har reservationsvis framställt yrkanden om tillstånd för Natura 2000-områdena i M 1333-11, M 7062-14 och M 6009-14.
    - iii. Miljö kvalitetsnormer för närbelägna vattenförekomster.
    - iv. Artskydd.
    - v. De kärntekniska anläggningarna för Kärnbränsleförvaret och SFR, t.ex. avseende grundvattenbortledning och risk för påverkan på omgivningen vid eventuellt utsläpp av radioaktiva ämnen.
  - b. Hur ska så kallad följdverksamhet enligt 16 kap. 7 § miljöbalken avgränsas, t.ex. när det gäller landtransporter och sjötransporter? Hur ska följdverksamhet prövas i mål M 1333-11, M 7062-14 och M 6009-14?
2. Behov av samordnad prövning och eventuell gemensam huvudförhandling.
  - a. Finns det behov av samordnad prövning av två eller flera av ansökningarna?
  - b. Hur kan en samordnad prövning göras? Finns det skäl att hålla en gemensam huvudförhandling i de fyra målen?
  - c. Vilka processekonomiska fördelar och nackdelar finns det med en samordnad prövning och en eventuell gemensam huvudförhandling i de fyra målen?
  - d. En fråga som uppkommer rör prövningen av tillstånd till utökad lagringskapacitet i Clab från 8 000 ton till 11 000 ton använt kärnbränsle. SKB har uppgett att ett yrkande om att pröva en utökad lagring i Clab fristående från Clink skulle innebära flera års förlängning av den prövningen (se s. 2–3 i aktbilaga 437).
    - i. Hur kan en eventuell samordnad prövning av mål M 1333-11 och M 7062-14 påverka prövningen av tillstånd till utökad lagring i Clab?
    - ii. Vilka alternativ finns det för prövningen av tillstånd till utökad lagring i Clab?
    - iii. Vilka processekonomiska fördelar och nackdelar finns det med eventuella alternativ?

Domstolen upplyser om följande. Om det ska hållas en gemensam huvudförhandling i de fyra målen, bör denna planeras på lämpligt sätt utifrån behoven i respektive mål. Det innebär bl.a. att vissa uppehåll kan behövas under huvudförhandlingen så att domstolen och parterna kan förbereda sig tillräckligt inför respektive del av prövningen.

Ett yttrande ska vara skriftligt och ha kommit in till mark- och miljödomstolen senast den 14 februari 2017. *Anstånd kan inte påräknas.* I yttrandet ska domstolens målnummer M 1333-11 anges.

Om ni har frågor i målet kan ni få upplysningar av någon av nedanstående.

Ann-Britt Storhannus
Telefon 08-561 656 43

Juristdomare: Anders Lillienau, tel. 08-561 657 20
Tekniskt råd: Jan-Olof Arvidsson, tel. 08-561 657 10

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

PROTOKOLL
2016-11-02
muntlig förberedelse i
Nacka Strand

Aktbilaga 434
Mål nr
M 1333-11

Tid: 12.30–14.45
Paus: 14.00–14.30

RÄTTEN

Rådmannen Anders Lillienau (ordförande) och tekniska rådet Jan-Olof Arvidsson

PROTOKOLLFÖRARE

Beredningsjuristen Linda Bellucci Feijen

SÖKANDE

Svensk Kärnbränslehantering AB, 556175-2014, Box 250, 101 24 Stockholm
*närvarande genom ombud och Helene Åhsberg, Mikael Gomtner, Saida Laranchi
Engström, Anders Ingman, Börje Torstenfelt och Martin Sjölund*

Ombud: Advokat Per Molander, Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB, Box 1711,
111 87 Stockholm, *närvarande*

ÖVRIGA NÄRVARANDE

1. Strålsäkerhetsmyndigheten, 171 16 Stockholm
*närvarande genom Ulf Yngvesson, Ansi Gerhardsson, Johanna Alterman, Annika
Bratt, Tomas Löfgren och Patrik Borg*

2. Rådmannen Monica Daoson

SAKEN

tillstånd till anläggningar i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt
kärnbränsle och kärnavfall

Muntlig förberedelse hålls gemensamt för mål M 1333-11 och M 7062-14. Vid
sammanträdet behandlas även frågor som rör mål M 4617-13 och M 6009-16.

Den muntliga förberedelsen följer i huvudsak följande förhandlingsordning.

1. Närvarande antecknas.
2. Ev. synpunkter på förhandlingsordningen.
3. Rätten redogör för syftet med sammanträdet.
4. Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) redogör kort för
  - a. miljömässiga, tekniska och eventuella andra samband mellan ansökningarna i

Dok.Id 475889

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104	Augustendalsvägen	08-561 656 40	08-561 657 99	måndag – fredag
131 26 Nacka strand	20	E-post: mmd.nacka.avdelning4@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se		08:00-16:30

- mål M 1333-11 (Kärnbränsleförvarsmålet), M 4617-13 (dispensmålet),
M 7062-14 (SFR-målet) och M 6009-16 (hamnmålet)
- b. planeringen hittills av aktuella prövningar enligt miljöbalken och lagen om kärnteknisk verksamhet (1984:3), KTL.
5. Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) ges tillfälle att redogöra kort enligt punkterna 4 a och b.
6. Behov av samordnad prövning och målens fortsatta handläggning.
- a. Domstolen behöver gå igenom ansökan i hamnmålet och ser svårigheter med att överblicka processen i samtliga mål innan ansökningarna i SFR-målet och hamnmålet i vart fall kungjorts och motparter lämnat synpunkter. Domstolen överväger att upphäva beslutet om vilandeförklaring av dispensmålet. Frågan om samordnad prövning behöver hanteras. Frågan är därför om det finns förutsättningar att nu närmare planera för huvudförhandling mars–april 2017 i Kärnbränsleförvarsmålet.
- b. Vilka processekonomiska fördelar och nackdelar har följande alternativ?
- i. En samordnad prövning av de fyra målen, med en gemensam huvudförhandling som planeras på lämpligt sätt utifrån behoven i respektive mål.
- ii. *Först* en samordnad prövning av Kärnbränsleförvarsmålet, dispensmålet och hamnmålet, med en huvudförhandling där SKB redovisar relevant underlag från hamnmålet och SFR-målet (främst hamnrelaterad verksamhet), vilket leder till ett yttrande till regeringen. *Därefter* huvudförhandling i SFR-målet. (Alternativt behandlas även dispensmålet senare, om det fortsatt är vilandeförklarat.)
- iii. Något annat alternativ?
- iv. Möjliga konsekvenser av respektive alternativ.
- c. SKB och Strålsäkerhetsmyndigheten ges tillfälle att lämna synpunkter på behovet av samordnad prövning och målens fortsatta handläggning.
7. Övriga frågor.
8. Avslutning.
-

Rätten presenteras. Parterna antecknas. Det antecknas att varken SKB eller SSM har några synpunkter på förhandlingsordningen.

Ordföranden redogör kortfattat för bakgrunden i målen och syftet med sammanträdet.

SKB ger in och delar ut presentationsmaterial, aktbil. 435.

SKB redogör kort för sambanden mellan ansökningarna i målen samt planeringen hittills av aktuella prövningar i huvudsak i enlighet med aktbil. 435, med följande tillägg.

Kärnbränsleförvaret fordrar helt andra säkerhetsprinciper och helt annan prövning än SFR. Kärnbränsleförvaret och SFR är två separata projekt som inte är beroende av varandra. Geografiskt är det 1 kilometer mellan verksamheterna. Hamnmålet omfattar en självständig hamnverksamhet men hamnverksamheten utgör även följdverksamhet till Kärnbränsleförvaret och SFR.

Bullerkällor från hamnverksamheten kan samverka med bullerkällor från SFR men inte med Kärnbränsleförvaret.

SSM inleder med att påminna om myndighetens uppdrag och kompetens, dvs. att granska SKB:s ansökningar enligt KTL, och anför bl.a. följande.

SSM:s arbete är, om man ser till domstolens fyra mål, begränsat till Kärnbränsleförvaret och SFR. Vissa delar av prövningarna enligt miljöbalken och KTL har koordinerats, vilket de ser positivt på. SSM är en liten myndighet med begränsat antal anställda. Granskning av ansökningarna görs på samma enhet och till stor del av samma personer. De har tidplaner för båda ansökningarna. När det gäller Kärnbränsleförvaret följer den domstolens tidplan och de utgår från att huvudförhandling hålls i mars–april 2017. Ett yttrande i sak är tänkt att lämnas till regeringen sommaren 2017.

Tidplanen för SFR är tajt och osäker. De har begärt in kompletterande uppgifter från SKB. Under förutsättning att SKB lämnar in de begärda kompletteringarna kommer ett yttrande i sakfrågan att lämnas till domstolen till sommaren. Huvudförhandling är planerad till någon gång hösten 2017 och därefter planeras ett yttrande till regeringen vid årsskiftet 2017/18.

SKB redogör för om det finns behov av en samordnad prövning och målens fortsatta handläggning m.m. i huvudsak i enlighet med inlämnat presentationsmaterial, se aktbil. 435, med följande tillägg.

SKB utgår från att det är handläggningen fram till att domstolen lämnar sitt yttrande till regeringen som behandlas vid sammanträdet. Efter att regeringen beslutat om tillåtlighet kan många scenarion bli aktuella och då kan det eventuellt vara lämpligt att målen handläggs gemensamt.

SSM uppger följande om en samordnad prövning.

De ser inga uppenbara processekonomiska fördelar med samordning av målen. Det finns en uppenbar risk att Kärnbränsleförvarsmålet försenas, vilket kan bli problematiskt. En del i den ansökan rör en utökad kapacitet för mellanlagring i Oskarshamn (Clab). Eftersom kapacitetsgränsen kommer att vara nådd 2023 är det viktigt att frågan hanteras och en eventuell försening i Kärnbränsleförvarsmålet skulle kunna innebära en strålsäkerhetsrisk.

Vidare skulle en sammanläggning av målen innebära problem och utmaningar för deras arbete eftersom samma personer arbetar med båda målen. Det skulle kunna leda till att deras prövningar försenas.

Vid kontakt med handläggare på den juridiska enheten vid Miljö- och energidepartementet har denne uppgett att de inte ser någon fördel med att lägga samman målen och att de förväntar sig att få två separata yttranden.

Rätten ställer frågor enligt följande: (1) Omfattar målen skilda verksamhetsområden och vilka samband föreligger i så fall mellan verksamheterna, (2) krävs det någon prövning enligt KTL avseende hamnverksamhet, (3) finns det någon möjlighet att lösa frågan kring kapacitetsbegränsningen i Clab för det fall prövningen i Kärnbränsleförvarsmålet blir försenad, (4) har det någon betydelse för den planerade fortsatta handläggningen av Kärnbränsleförvarsmålet att SFR-målet och hamnmålet inte är kungjorda än?

Med utgångspunkt att målen inte skulle komma att prövas samordnat ställer rätten frågor enligt följande: (5) Hur kan det säkerställas att man uppfyller de krav på en samlad bedömning som krävs i praxis vid prövning enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken (Natura 2000), (6) vid hur många tillfällen kan domstolen komma att pröva frågor om hamnverksamhet, transporter och åtföljande störningar avseende buller och kväveutsläpp och vid hur många tillfällen skulle motparter få lämna synpunkter i dessa frågor?

SKB svarar i huvudsak följande på frågorna.

1. Det rör sig om separata verksamhetsområden, bild 2 i presentationsmaterialet beskriver väl förhållandena. Mellan anläggningarna för Kärnbränsleförvaret och SFR är det ett avstånd på 1 kilometer. SFR avgränsas från hamnen genom staket.

2. Nej. Tillstånd till transporter enligt KTL finns i dag. Tillståndet förnyas vart tredje år med hänsyn till de då aktuella transportererna.

SSM tillägger följande. Transporterna av kärnbränsle kräver tillstånd enligt KTL men inte hamnen i sig. Befintligt tillståndet omfattar således själva transportsystemet som sådant, dvs. behållarna som kärnbränslet transporteras i och övrigt säkerhetsåtgärder kring transportererna.

SKB anför vidare följande.

3. Prövningen i Kärnbränsleförvarsmålet omfattar även mellanlagringsverksamheten i Oskarshamn. Befintligt tillstånd omfattar lagring av 8 000 ton kärnbränsle. SKB har yrkat att tillståndet utökas till att omfatta 11 000 ton kärnbränsle. Utrymme att lagra kärnbränsle finns på platsen så det är således endast tillståndsmängden som behöver utökas. Den utökade verksamheten kräver inte att regeringen prövar tillåtligheten enligt miljöbalken men utökningen kan kräva regeringsprövning enligt KTL.

Även om frågan om ökad mellanlagring av kärnbränsle skulle särskiljas, skulle prövningen försenas eftersom prövningen hos regeringen kan ta upp emot 1,5 år. SKB påkallar för närvarande inte någon särskild prövning av frågan.

4. Nej. Det är en fördel om relevant del av hamnverksamheten behandlas vid huvudförhandling i Kärnbränsleförvarsmålet.

5. Prövningarna i vart och ett av målen ska kunna ske separat och varje mål kan stå på egna ben. I varje mål om Kärnbränsleförvaret, SFR respektive hamnen redovisas dels effekterna av den enskilda verksamheten, dels de kumulativa miljöeffekterna och påverkan av att samtliga verksamheter bedrivs tillsammans. SKB:s ambition har varit att ge in material för en belysning av den samlade påverkan.

För det fall det skulle krävas tillstånd avseende Natura 2000-områdena ser de inget hinder att prövningar görs i var och ett av målen. Domstolen skulle kunna meddela tillstånd i vart och ett av målen.

6. Det är svårt att uttala sig om hur många gånger domstolen skulle komma att pröva frågorna. Det skulle kunna bli vid tre tillfällen och sedan ytterligare ett tillfälle efter regeringens prövning. I varje mål ska det finnas underlag för att bedöma miljöpåverkan av den enskilda verksamheten samt de kumulativa effekterna av samtliga verksamheter. Det ska således finnas underlag för att kunna bestämma villkor i varje mål. Det kan leda till att domstolen behöver villkorsreglera buller vid flera tillfällen. När det gäller

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

PROTOKOLL
2016-11-02

bullerfrågan finns det inget behov av koordinering mellan Kärnbränsleförvarsmålet och hamnmålet. Däremot kan behov av koordinering föreligga mellan SFR-målet och hamnmålet.

FORTSATT HANDLÄGGNING

Rätten meddelar följande. SKB och SSM ges tillfälle att yttra sig över protokollet senast tre dagar efter att de fått del av protokollet.

Den muntliga förberedelsen förklaras avslutad.

Som ovan

Linda Bellucci Feijen

Prot. uppvisat/

Nacka tingsrätt

Mark- och miljödomstolen

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2016-11-15
MÅLNR: M 1333-11
AKTBIL: 437

Mål nr M 1333-11, Svensk Kärnbränslehantering AB, angående ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till anläggningar som ingår i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall; synpunkter på protokoll från muntlig förberedelse

Svensk Kärnbränslehantering AB ("SKB") anmäler följande synpunkter på aktbil 434 (protokollet från den muntliga förberedelsen 2016-11-02).

Sid 2 – Ändamålsenliga begrepp

Kärnbränsleförvaret och SFR utgör ändstationer (slutförvar) i hanteringskedjan av två helt separata typer av radioaktivt avfall. Slutförvaret för använt kärnbränsle ("Kärnbränsleförvaret") ingår i ett mål (M 1333-11) som omfattar flera anläggningar i systemet för slutligt omhändertagande om använt kärnbränsle enligt den metod som benämns KBS-3. Det målet kan därför benämnas "KBS-3-målet".

Sid 3, st 5 – Samband mellan KBS-3-målet och SFR-målet

Frågan gäller ett eventuellt samband mellan Kärnbränsleförvaret (del av KBS-3-målet) och SFR. Det finns inget tekniskt samband mellan dessa anläggningar eller verksamheter. Respektive verksamhetsområde kommer att vara tydligt avgränsat med eget staket och eget fysiskt skydd¹. Inom respektive verksamhetsområde kommer att anläggas upplagsytor för de

---

¹ Se SSMFS 2008:1 beträffande fysiskt skydd

bergmassor som uppkommer vid anläggningsarbetena för respektive slutförvar. Hamnen är och kommer även i framtiden att vara avgränsad med ett staket.

Sid 3, st 6 – Bullerkällor

Bullerkällor från hamnverksamheten kan samverka med bullerkällor från verksamheten vid SFR men inte med bullerkällor från verksamheten vid Kärnbränsleförvaret.

Sid 4, st 1 - Tidplan för SFR-prövningen

SKB har idag begärt anstånd med ytterligare komplettering av ansökan till den 15 maj 2017, dvs. samma tid som gäller för komplettering av KTL-ansökan. Vid möte mellan SKB och SSM har ansetts realistiskt att kungörelse av KTL-ansökan kan ske tidigast hösten 2017. Mot bakgrund härav vidhåller SKB att det är troligt att huvudförhandling i SFR-målet kan hållas först under 2018.

Sid 4, st 3 – Scenarier för gemensam handläggning

Det bör understrykas att SKB inte ser något scenario där det skulle vara lämpligt att handlägga KBS-3-målet och SFR-målet gemensamt, inte ens efter vederbörliga regeringsprövningar.

Sid 6, st 1 - Utökad kapacitet i Clab (domstolens fråga 3)

Clab (mellanlagret för använt kärnbränsle i Oskarshamn) har för närvarande tillstånd att ta emot 8 000 ton använt kärnbränsle. SKB beräknar att den tillåtna mängden kommer att uppnås omkring år 2023. SKB har därför (i mål M 1333-11) yrkat tillstånd att utöka lagringen till 11 000 ton. Den utökade lagringen kan åstadkommas i den befintliga anläggningen utan ombyggnad eller andra fysiska förändringar av denna.

Handläggningen av KBS-3-målet har dragit ut på tiden. Om handläggningen fördröjs ytterligare finns risk att högsta mängd enligt gällande tillstånd uppnås innan ett nytt tillstånd till ökad kapacitet kan tas i anspråk.

SKB har i tillståndsprovningen hos SSM (enligt KTL) framställt motsvarande yrkande om utökad lagring i Clab till 11 000 ton. SSM:s strålsäkerhetsrelaterade granskning och provning av det yrkandet bygger på att också Clink² genomförs. En strålsäkerhetsrelaterad provning av en ökad lagring i Clab fristående från Clink skulle alltså kräva att SKB utarbetar ett nytt underlag. Ett sådant yrkande *måste* prövas av regeringen och skulle i praktiken, med beaktande av att nytt underlag måste utarbetas och granskas, innebära flera års förlängning av provningen av utökad lagringskapacitet i Clab.

I provningen av KBS-3-systemet enligt MB och KTL står det klart att utökningen av lagringskapacitet i Clab är tidskritisk. För en säker drift av landets reaktorer måste använt kärnbränsle från de små bassängerna vid reaktorhallarna på kärnkraftverken löpande kunna tas emot för mellanlagring vid Clab. På grund av den förtida stängningen av reaktorer vid Oskarshamn och Ringhals kommer dessutom större mängder använt kärnbränsle att behövas tas emot tidigare än annars.

Med hänsyn till läget i KTL-provningen anser SKB sammanfattningsvis att en ytterligare fördröjning av handläggningen av KBS-3-målet skulle medföra risk för att den tillståndsgivna lagringskapaciteten i Clab inte kan utökas i takt med att behovet av utökad lagring uppkommer.

Sid 6, st 4 och 5 – Provning enligt Natura 2000 (domstolens fråga 5)

SKB hänvisar till de tillagda bilderna 19-29 i bifogade ppt-presentation och tillägger följande:

I stycke 5 rad 4 står ... ”samtliga verksamheter bedrivs *tillsammans*.” SKB anser att det rätteligen bör stå ... ”samtliga verksamheter bedrivs *samtidigt*.” SKB vill i det sammanhanget framhålla att de olika verksamheterna har olika karaktär, intensitet och varaktighet i tiden vilket innebär att provningen skiljer sig åt i de olika målen.

---

² inkapslingsanläggningen

I KBS-3-målet (M 1333-11) avser det reservationsvisa yrkandet risk för påverkan på Natura 2000-området Kallriga Fjärden till följd av bortledning av grundvatten samt risk för övergödningspåverkan på Natura 2000-områdena Kallriga Fjärden och Skaten-Rångsen till följd av utsläpp av kväve. Den verksamhet som är relevant för bedömningen av påverkan kommer att pågå under Kärnbränsleförvarets uppförande och hela drifttid, dvs. cirka 50 år.

I SFR-målet (M 7062-14) avser det reservationsvisa yrkandet risk för påverkan på fågellivet i Natura 2000-området Forsmarksbruk till följd av buller vid anläggningsarbeten och hantering av bergmaterial inom SFR:s anläggningsområde samt risk för övergödningspåverkan på Natura 2000-områdena Kallriga Fjärden och Skaten-Rångsen till följd av utsläpp av kväve. Den verksamhet som är relevant för bedömningen av påverkan kommer att pågå under uppförandeskedet för SFR-utbyggnaden, dvs. cirka fem år.

I hamnmålet (M 6009-16) avser det reservationsvisa yrkandet risk för påverkan på fågellivet i Natura 2000-området Forsmarksbruk till följd av buller från fartygstransporter och hantering av bergmaterial inom hamnområdet. Den verksamhet som är relevant för bedömningen av påverkan kommer att pågå under uppförandet av SFR-utbyggnaden samt under uppförandet och driften av Kärnbränsleförvaret.

SKB:s underlag gör det möjligt att i varje enskild ansökan bedöma det ”påverkanstillskott” som den relevanta verksamheten innebär, för sig eller kumulerat med påverkan från de övriga verksamheterna, för att i vart och ett av målen kunna göra en fullständig, exakt och slutlig bedömning av påverkan på de respektive Natura 2000-områdena.

SKB vill framhålla att SKB anser att prövningsunderlaget visar att ingen av de sökta verksamheterna, ensam eller i förening med andra pågående eller planerade verksamheter, kan antas på ett betydande sätt påverka miljön i något av de berörda Natura 2000-områdena. Yrkandena om tillstånd enligt Natura 2000 har därför framställts reservationsvis i syfte att tillhandahålla ett fullständigt prövningsunderlag.

Sid 6, st 6 Antal prövningstillfällen (domstolens fråga 6)

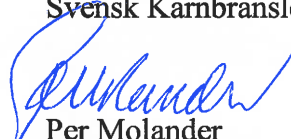
I vardera av KBS-3-målet (M 1333-11) och SFR-målet (M 7062-14) kommer domstolen i sina respektive yttranden till regeringen att redovisa en bedömning rörande den sökta verksamhetens påverkan m.m. (som underlag för beredningen av regeringens tillåtlighetsbeslut). När regeringen fattat beslut om tillåtlighet kommer domstolen, genom dom med villkor, att slutligt pröva den sökta verksamhetens påverkan m.m.

I hamnmålet (M 6009-16) blir det fråga om prövning vid ett tillfälle, dvs. i samband med dom med tillstånd och villkor.

Stockholm den 15 november 2016

Svensk Kärnbränslehantering AB, genom

Per Molander
(enligt fullmakt)

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

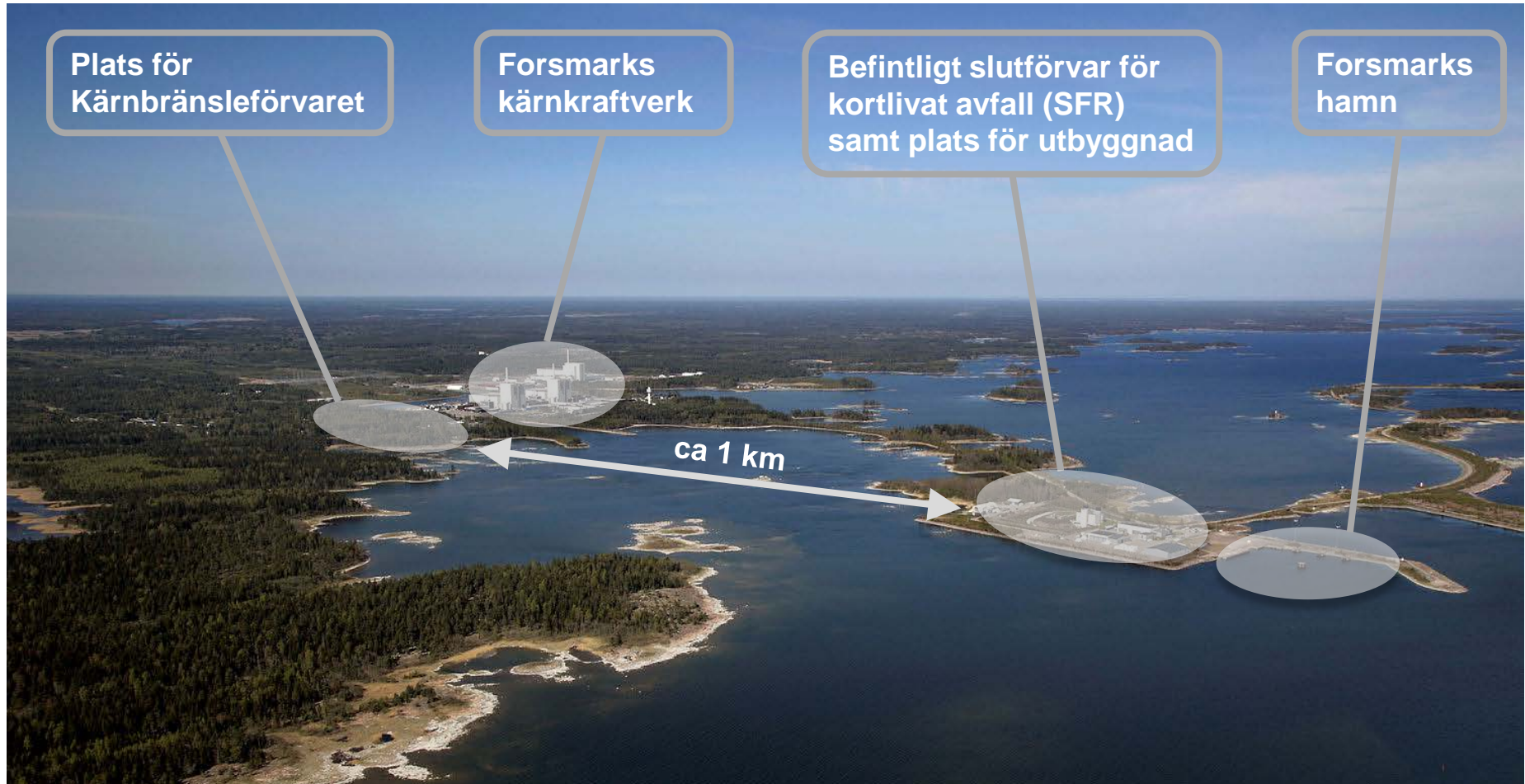
INKOM: 2016-11-15
MÅLNR: M 1333-11
AKTBIL: 438

Presentation MMD

2016-11-02

(Bild 19-29 tillagda efter muf)

Befintliga och planerade verksamheter i Forsmark

Använt kärnbränsle - kärnavfall

- Använt kärnbränsle
  - Högaktivt
  - Långlivat
  - Kräver mellanlagring, kylning och strålskärmning
  - Definieras som kärnämne i KTL
- Kärnavfall som förvaras i SFR (slutförvar för kortlivat radioaktivt avfall)
  - Låg- eller medelaktivt
  - Kortlivat
  - Endast medelaktivt kräver strålskärmning (av enklare slag än använt bränsle)
- Helt olika material som kräver helt olika slutförvarslösningar

Slutförvaring av använt kärnbränsle

Använt kärnbränsle hanteras i SKB:s sammanhängande system

- I genomsnitt 30 års mellanlagring i vattenbassänger i Clab
- Säkerhetsprincip: Inneslutning
  - Inkapsling i täta kopparkapslar som innesluter kärnbränslet i minst 100 000 år
- Förvarsdjup: 500 meter
- Slutförvaret byggs ut parallellt med att deponering sker

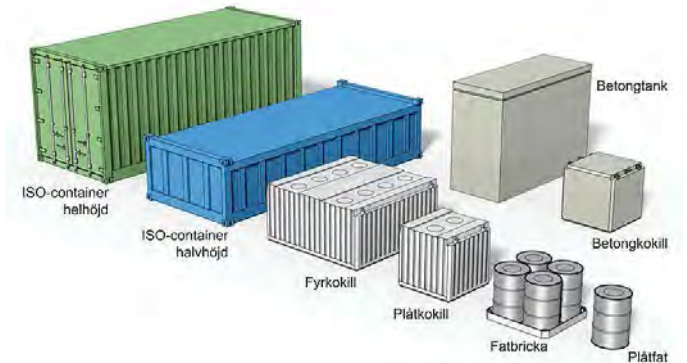
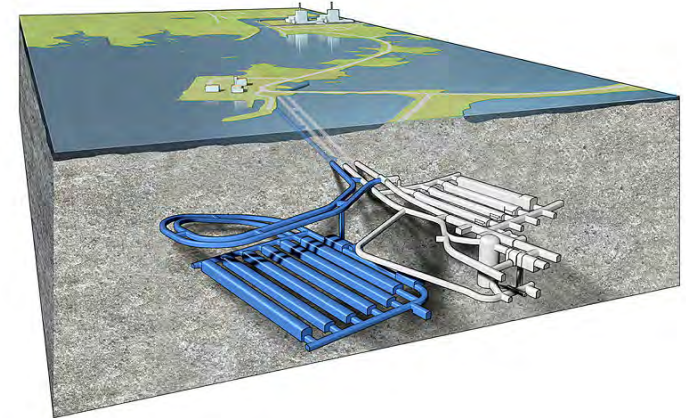
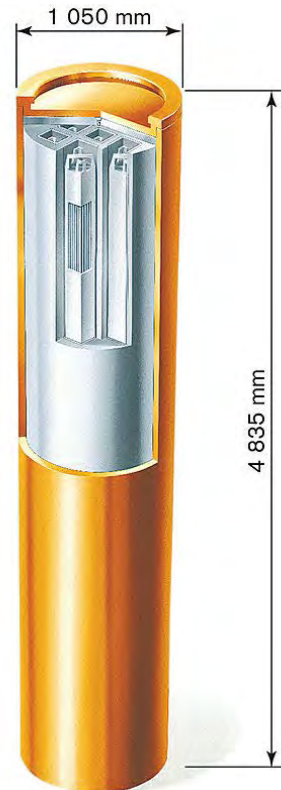

Slutförvaring i SFR

- Avfallet levereras från kärnkraftverken i avfallskollin färdiga för slutförvaring
- Säkerhetsprincip:
  - Begränsad mängd radioaktivitet
  - Fördröjning av uttransport av radionuklider
- Förvarsdjup: 50-150 meter
- Utbyggnaden anläggs i direkt anslutning till befintlig anläggning och driften blir gemensam

Kärnbränsleförvaret och SFR

Det finns cirka 10 gånger mer aktivitet i en kapsel än i hela SFR

Samband mellan anläggningarna

- Inga tekniska eller geografiska samband mellan Kärnbränsleförvaret och SFR

Forsmarks hamn

- Hamnen utnyttjas för närvarande för transporter till/från FKA och till SFR
- Av SKB planerade tillkommande transporter
  - kopparkapslar till Kärnbränsleförvaret
  - bergmassor från utbyggnaden av SFR (ca fem år) och Kärnbränsleförvaret (ca 50 år)
  - eventuellt andra transporter till SKB:s verksamheter
- Följdverksamhet till båda slutförvaren men även till FKA:s verksamhet

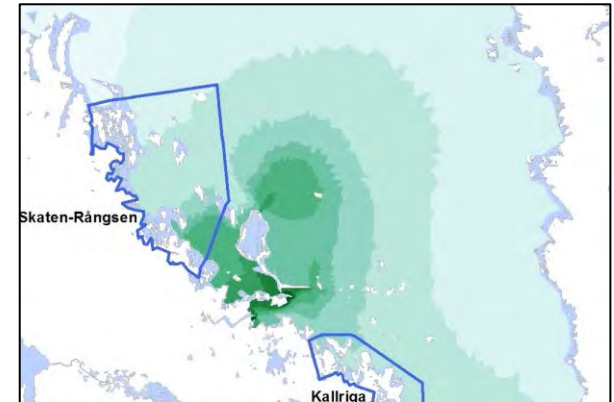
Artskyddsmålet

- Artskyddsmålet rör uteslutande frågor om dispens i samband med anläggande av Kärnbränsleförvaret
- Inga tekniska, geografiska eller miljömässiga samband med SFR eller Forsmarks hamn

Miljömässiga samband Kärnbränsleförvaret - SFR

- Slutförvaren påverkar inte varandras influensområde för grundvattenbortledning
- Samtidigt pågående bergarbeten och relaterade effekter
  - Utsläpp av kväve (sprängämnesrester) till vatten
  - Borttransport av bergmassor
- Utökad hamnverksamhet möjliggör borttransport av bergmassor med fartyg
  - Bullerkällor från hamnverksamheten samverkar inte med bullerkällor från Kärnbränsleförvaret

Planering av prövningarna 1(2)

- **Kärnbränsleförvaret, MB (M 1333-11):** Bemötande och kompletterande material (kväveutredning) ingiven 16 oktober. Förnyad remissrunda, huvudförhandling våren 2017, därefter lämnar MMD yttrande till regeringen (halvårsskiftet 2017)
- **Kärnbränsleförvaret, KTL:** SSM avvaktar huvudförhandling i MB-målet, lämnar därefter yttrande till regeringen
- **SFR, MB (M 7062-14):** Yttrande om ytterligare kompletteringsönskemål senast den 25 november. Anstånd troligt. Kungörelse sommaren 2017(?), huvudförhandling 2018 (?), därefter lämnar MMD yttrande till regeringen
- **SFR, KTL:** Komplettering senast den 15 maj 2017, därefter kungörelse. Så småningom lämnar SSM yttrande till regeringen

Planering av prövningarna 2(2)

- **Hamnverksamheten (M 6009-16):** Ansökan ingiven 16 oktober. Tillstånd behövs senast när tillstånd meddelas till Kärnbränsleförvaret respektive SFR. Regeringens tillåtlighetsbeslut kan inväntas. Fördel om relevant del av hamnverksamheten kan avhandlas (som följdverksamhet) vid huvudförhandling i målen om Kärnbränsleförvaret respektive SFR. Tillåtligheten av SFR kan komma att avgöras tidigare än beträffande Kärnbränsleförvaret.
- **Artskyddsmålet (M 4617-14):** Målet vilande. Beslut behövs senast när tillstånd meddelas till Kärnbränsleförvaret. Regeringens tillåtlighetsbeslut kan inväntas. Fördel om artskyddsfrågor kan avhandlas vid huvudförhandling i målet om Kärnbränsleförvaret. Senast då bör handläggningen av målet ha återupptagits.

Processekonomiska för- och nackdelar 1(5)

- **Kärnbränsleförvaret (M 1333-11) och SFR (M 7062-14)**

- I båda målen redovisas miljökonsekvenserna av den sökta verksamheten liksom kumulativa miljöeffekter av att den sökta verksamheten sammanfaller i tiden med den andra verksamheten. Dessutom redovisas i båda målen miljöeffekter av följdverksamhet i form av hamnverksamhet.
- I båda målen finns reservationsvisa yrkanden om tillstånd enligt Natura 2000 och ett underlag för en bedömning av den samlade verksamhetens påverkan på sådana områden.
- Målet om Kärnbränsleförvaret (M 1333-11) inleddes redan 2011 och omfattar även kärntekniska anläggningar i Oskarshamn.

Processekonomiska för- och nackdelar 2(5)

- **Kärnbränsleförvaret (M 1333-11) och SFR (M 7062-14) (forts)**
  - Gemensam handläggning medför en mycket komplex prövning med ett synnerligen omfattande och med tiden ålderstiget processmaterial.
  - Gemensam handläggning medför att MB-prövningen av Kärnbränsleförvaret försenas minst ett år.
  - I båda målen har prövningen fått en ändamålsenlig avgränsning. Gemensam handläggning av målen ger inga processekonomiska fördelar men innehåller processekonomiska och verksamhetsrelaterade nackdelar.

Processekonomiska för- och nackdelar 3(5)

- **Hamnverksamheten (M 6009-16)**

- Självständig miljöfarlig verksamhet men följdverksamhet till Kärnbränsleförvaret och SFR.
- I målet redovisas miljöeffekterna av den sökta verksamheten liksom de kumulativa miljöeffekterna av att hamnverksamheten bedrivs i geografisk närhet till SFR.
- I målet finns reservationsvist yrkande om tillstånd enligt Natura 2000 och ett underlag för en bedömning av den samlade verksamhetens påverkan på sådana områden.

Processekonomiska för- och nackdelar 4(5)

- **Hamnverksamheten (M 6009-16) (forts)**

- Gemensam handläggning nu av målet om hamnverksamhet med målet om SFR (M 7062-14) innebär processekonomiska nackdelar för prövningen av Kärnbränsleförvaret.
- Gemensam handläggning nu av målet om hamnverksamhet med målet om Kärnbränsleförvaret (M 1333-11) är möjlig. Den gemensamma handläggningen bör dock upphöra efter huvudförhandling i målet om Kärnbränsleförvaret. Annars processekonomiska nackdelar för prövningen av SFR.

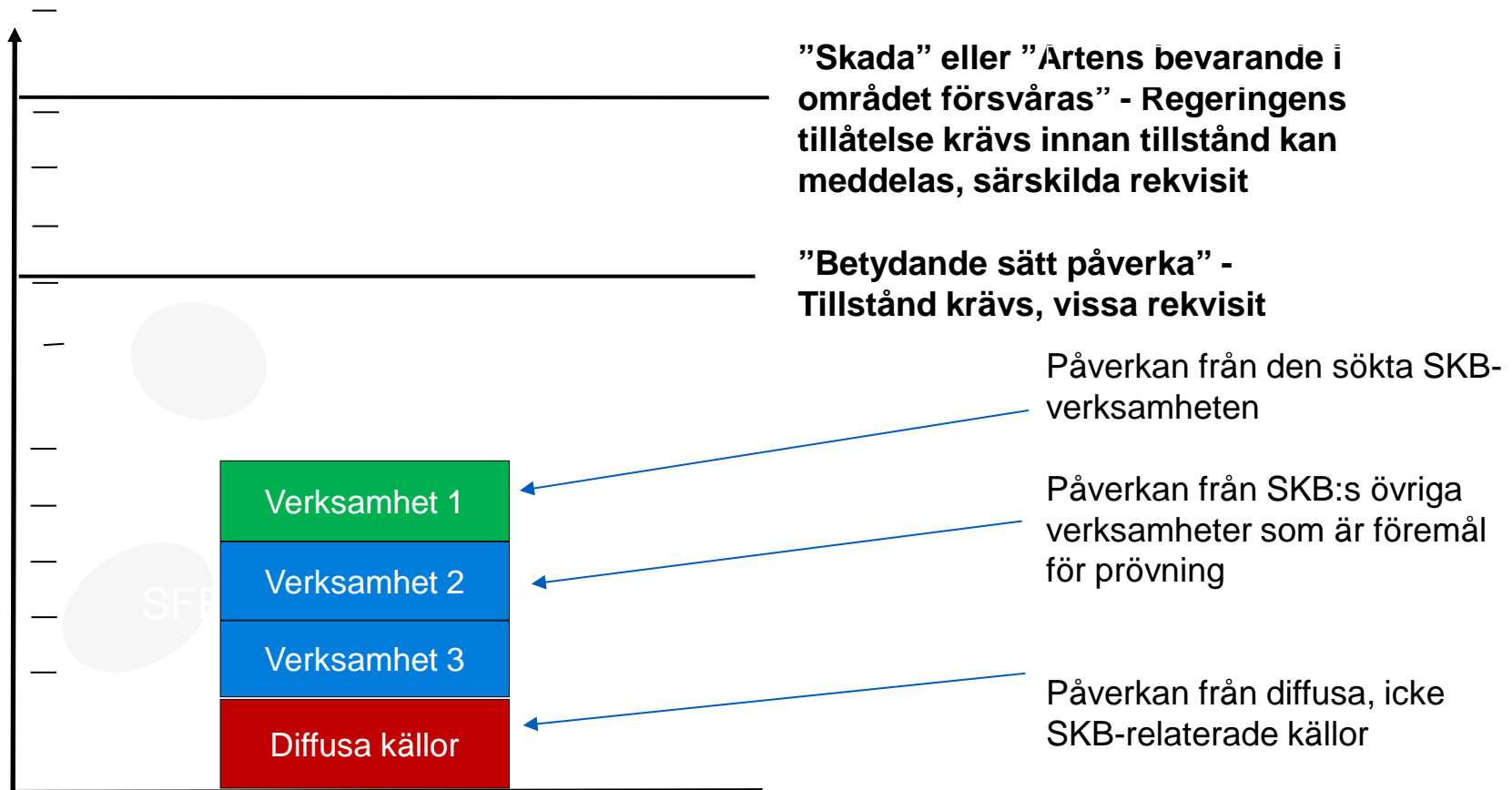
Processekonomiska för- och nackdelar 5(5)

- **Artskyddsmålet (M 4617-14)**

- Samband enbart med målet om Kärnbränsleförvaret (M 1333-11)
- Processekonomisk fördel att återuppta handläggningen före huvudförhandling i målet om Kärnbränsleförvaret.
- Gemensam handläggning med målet om Kärnbränsleförvaret ger processekonomiska fördelar.

Natura 2000-frågorna - regelverket

Grad av påverkan på livsmiljöer som skyddas genom Natura 2000

Natura 2000

• Prövningen 1(10)

- Prövningen innehåller två kritiska nivåer; ”betydande påverkan” respektive ”skada”
- Om det på vetenskapliga grunder bedöms möjligt att den sökta verksamheten kan medföra betydande påverkan krävs tillstånd enligt Natura 2000-reglerna.
- Rekvisiten för tillstånd är att den sökta verksamheten inte
  - a) kan skada de livsmiljöer som avses skyddas, och
  - b) medför att de arter som avses skyddas utsätts för en störning som på ett betydande sätt kan försvåra bevarandet i området av arterna.

Natura 2000

- **Prövningen 2(10)**

- Om rekvisiten för tillstånd inte är uppfyllda kan tillstånd ändå meddelas, om regeringen först lämnar tillåtelse, varvid gäller vissa särskilda rekvisit enligt 7 kap. 29 § miljöbalken.
- NJA 2013 s.613 (Bunge) p 13: Av unionsrätten följer att tillståndsprövning enligt Natura 2000 ska avse en fullständig, exakt och slutlig bedömning, där den sökta verksamhetens alla aspekter och dess återverkningar på det skyddade området prövas samlat.

Natura 2000

• Prövningen 3(10)

- Tillstånd får lämnas endast om den sökta verksamheten ”... *ensam eller tillsammans med andra pågående eller planerade verksamheter inte ...* ” (7 kap. 28b § miljöbalken)
- Vid prövningen ska alltså påverkan från den sökta verksamheten läggas ”överst”.
- Det innebär att prövningen av den sökta verksamhetens påverkan på Natura 2000 ska ske med beaktande av den samlade påverkan på Natura 2000, oavsett om målen handläggs gemensamt eller inte.
- Eftersom SKB ansöker om tillstånd till tre separata verksamheter ska Natura 2000-prövningen ske separat i varje mål. Det är inte fråga om samma prövning, eftersom prövningen avser olika typer av påverkan från olika typer av verksamheter.

Natura 2000

• Prövningen 4(10)

- I målen om Kärnbränsleförvaret (M 1333-11) och SFR (M 7062-14) ska tillåtligheten av den sökta verksamheten avgöras av regeringen enligt 17 kap. MB
- Om regeringen beslutar att sökt verksamhet är tillåtlig återgår målet till MMD som utfärdar tillstånd med villkor.
- NJA 2013 s. 613 (Bunge) p17: *För att tillåtlighetsdomar ska fylla sin funktion i den miljörättsliga processordningen måste utgångspunkten vara att en sådan dom har rättskraft i den meningen att den ska läggas till grund för den fortsatta prövningen av tillståndsansökan.*
- NJA 2013 s 613 (Bunge) p18: *Rättskraften sträcker sig dock inte längre än sådant som prövats i tillåtlighetsdomen.*

Natura 2000

• Prövningen 5(10)

- NJA 2013 s 613 (Bunge) p 20. *För rättskraft i Natura 2000-fråga krävs alltså att det gjorts en fullständig, exakt och slutlig bedömning i samlad form. I tillåtlighetsdomar torde detta mera sällan vara fallet eftersom det närmare innehållet i tillståndet och villkoren återstår att fastställa. Därmed ska den samlade bedömningen göras vid den efterföljande tillståndsprövningen.*
- NJA 2013 s 613 (Bunge) p 16. *Den möjlighet som domstol har att meddela en särskild dom om tillåtlighet kan jämföras med den tillåtlighetsprövning som regeringen i vissa fall gör enligt 17 kap. MB. När regeringen tillåtit en verksamhet är den frågan avgjord och ska inte ingå i den efterföljande prövningen av tillståndet.*
- För att regeringens tillåtlighetsbeslut ska vara bindande för domstolen även vad avser Natura 2000-frågan krävs alltså att regeringens prövning uppfyllt de unionsrättsliga kraven (fullständig, exakt och slutlig bedömning i samlad form).

Natura 2000

- **Prövningen 6(10)**

- SKB har ambitionen att det i vart och ett av målen ska finnas ett underlag som möjliggör en fullständig, exakt och slutlig bedömning i samlad form av den i respektive mål sökta verksamhetens påverkan på berörda Natura 2000-områden.
- I målen om Kärnbränsleförvaret (M 1333-11) och SFR (M 7062-14) bör underlaget göra det möjligt för regeringen att göra en sådan prövning i samband med tillåtlighetsprövningen enligt 17 kap.
- SKB önskar att MMD i sina yttranden till regeringen i dessa mål särskilt uttalar sig rörande påverkan på Natura 2000-områden och, vid behov, förutsättningar för sådana tillstånd.

Natura 2000

- **Prövningen 7(10)**

➤ SKB önskar alltså att MMD i sina yttranden till regeringen i målen om Kärnbränsleförvaret (M 1333-11) och SFR (M 7062-14) särskilt belyser följande frågeställningar:

- a) Är det på vetenskapliga grunder möjligt att den sökta verksamheten, ensam eller i förening med andra pågående eller planerade verksamheter, kommer att på ett betydande sätt påverka miljön i berört Natura 2000-område?
- b) Om fråga a) besvaras nekande behövs inte ytterligare bedömning enligt Natura 2000-reglerna.

Natura 2000

- **Prövningen 8(10)**

➤ Frågeställningar att belysas i MMD:s yttrande till regeringen (forts):

- c) Om fråga a) besvaras jakande, kommer (på samma vetenskapliga grunder) den sökta verksamheten, ensam eller i förening med andra pågående eller planerade verksamheter, (i) skada de livsmiljöer i Natura 2000-området som avses att skyddas, eller (ii) medföra att de arter som avses att skyddas utsätts för en störning som på ett betydande sätt kan försvåra bevarandet av arten i Natura 2000-området?
- d) Om fråga c) besvaras nekande, bör det meddelas något särskilt villkor för ett Natura 2000-tillstånd?
- e) Om fråga c) besvaras jakande, uppfylls de särskilda rekvisit som krävs för regeringens tillåtelse enligt 7 kap. 29 § miljöbalken?

Natura 2000

• **Prövningen 9(10)**

- Ett eventuellt tillstånd enligt Natura 2000 bör meddelas av MMD efter det att regeringen avgjort tillåtlighetsfrågan. Punkterna ovan syftar endast till att klargöra att MMD vid sin tillståndsprövning ska anses bunden av regeringens bedömning i Natura 2000-frågan, liksom i övriga tillåtlighetsfrågor.
- SKB vill framhålla att SKB anser att prövningsunderlaget visar att ingen av de sökta verksamheterna, ensam eller i förening med andra pågående eller planerade verksamheter, kan antas på ett betydande sätt påverka miljön i något av de berörda Natura 2000-områdena.
- Yrkandena om tillstånd enligt Natura 2000 har därför framställts endast reservationsvis i syfte att skapa ett fullständig prövningsunderlag.

Natura 2000

- **Prövningen 10(10)**

- I målet om hamnverksamhet (M 6009-16), som utgör följdverksamhet till Kärnbränsleförvaret och SFR, bör MMD:s prövning enligt Natura 2000 ske efter det att regeringen avgjort tillåtligheten avseende Kärnbränsleförvaret respektive SFR.

Från: [Yngvesson, Ulf](#)
Till: [Avdelning 3, Mark- och miljödomstolen - TNA](#); [Avdelning 4, Mark- och miljödomstolen - TNA](#)
Kopia: [Gerhardsson, Ansj](#)
Ärende: SV: Protokoll i M 7062-14, ab 66, och i M-1333-11, ab 434
Datum: den 15 november 2016 14:27:02

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2016-11-15
MÅLNR: M 1333-11
AKTBIL: 439

Hej

Strålsäkerhetsmyndigheten har tagit del av protokollen och har endast nedanstående synpunkt om beskrivningen av tidsplanen för SFR. Eftersom den bygger på delvis ny information så kan vi inte avgöra om den ska tas in i protokollen eller antecknas i annan ordning.

Efter mötet har SSM uppdaterat tidsplanerna för beredningen av ansökan enligt kärntekniklagen med hänsyn till nyligen tillkommen information om SKB:s tidsplaner för inlämning av kompletterande information. SKB avser att lämna in kompletteringar till SSM den 15 maj 2017, vilket är senare än SSM tidigare har utgått ifrån. I och med detta förskjuts tidsplanen och SSM utgår nu ifrån att kungörelsen av ansökningarna enligt miljöbalken och kärntekniklagen kan ske först i slutet av augusti 2017. SSM planerar att kunna yttra sig i sak om ansökan till domstolen i december 2017.

Hälsningar

Ulf Yngvesson
Strålsäkerhetsmyndigheten
Swedish Radiation Safety Authority

Chefsjurist
Chief Legal Officer

Utvecklingsavdelningen
Development Department

SE-171 16 Stockholm
Solna strandväg 96

Tel: + 46 8 799 43 41
Mob: + 46 76 842 27 00
Fax: + 46 8 799 40 10
Web: www.stralsakerhetsmyndigheten.se

Prenumerera på myndighetens nyheter:
www.stralsakerhetsmyndigheten.se/prenumeration

Subscribe to news from the Authority:
www.stralsakerhetsmyndigheten.se/subscribe

Från: Avdelning 3, Mark- och miljödomstolen - TNA [mailto:mmd.nacka.avdelning3@dom.se]

Skickat: den 11 november 2016 10:23

Till: Naturvårdsverket Registrator <registrator@naturvardsverket.se>; Myndigheten för samhällsskydd och beredskap <registrator@msb.se>; Länsstyrelsen i Uppsala län < uppsala@lansstyrelsen.se>; Kammarkollegiet <registrator@kammarkollegiet.se>; Havs- och vattenmyndigheten <havochvatten@havochvatten.se>; Östhammar kommun <kommunen@osthammar.se>; SGU: Sveriges Geologiska Undersökning <sgu@sgu.se>; SMHI <smhi@smhi.se>; Yngvesson, Ulf <Ulf.Yngvesson@ssm.se>; jonas@ekolagen.se; marianne.kahn@telia.com; Milkas <info@milkas.se>; karnavfallsradet@environment.ministry.se; pmo@msa.se; 'fte@msa.se' <fte@msa.se>; Martina Törnvall (martina.tornvall@msa.se) <martina.tornvall@msa.se>

Ämne: Protokoll i M 7062-14, ab 66 översändes för kännedom

Med vänlig hälsning

Anna Liljeros

Domstolshandläggare, Mark- och miljödomstolen, avdelning 3, Nacka tingsrätt

---

08-561 656 37 • anna.liljeros@dom.se • Postadress: Box 1104, 131 26 Nacka strand • Besöksadress: Augustendalsvägen 20 • Fax:
08-561 657 99 • www.nackatingsratt.domstol.se

Förslag till

Inköspolicy**Tillämpning**

Denna policy gäller för alla inköp som görs inom Östhammars kommun. Inköspolicyn beslutas och revideras av kommunfullmäktige i Östhammars kommun.

Med inköp menas alla handlingar och händelser som kan relateras till köp av vara, tjänst eller entreprenad, från att behov uppstår tills att avtal upphör att gälla. Med upphandling menas processen att annonsera, utvärdera och tilldela ett offentligt kontrakt eller avtal. Med avrop menas köp på befintliga ramavtal.

Syfte

Inköspolicyn är en politisk viljeyttring som styr tillhörande strategier, riktlinjer, regler och rutiner. Inköpsarbetet i Östhammars kommuns ska bidra till att Kommunfullmäktiges prioriterade mål 2015-2018 uppfylls. Inköspolicyn ska även stödja och främja andra antagna styrdokument, såsom Östhammars kommuns tillväxtstrategi, Östhammars kommuns policy för hållbar utveckling och Miljömål för Östhammars kommun 2016-2018 m.fl.

Mål

Inköpsprocessens mål styrs av fyra särskilt utpekade intressen: rättssäkerhet, effektivitet, näringsliv och företagsklimat samt ekologisk och social hållbarhet. Målen följs i sin tur upp genom kommunens internkontrollplan och hållbarhetsboksut.

Inköpsprocessens mål är:

- Östhammars kommuns inköp ska vara rättsäkra och ske under god affärsetik
- Östhammars kommuns inköp ska bidra till att minska kommunens samlade kostnader för köp av varor, tjänster och entreprenader. Detta sker främst genom effektiviseringar av inköpsprocessen. Östhammars kommun ska så långt det är möjligt digitalisera inköpsprocessen.
- Östhammars kommuns upphandlingsarbete ska underlätta för nyetablerade, små och medelstora företag att delta i upphandlingar och verka för en ökad dialog med det lokala näringslivet.
- Östhammars kommuns upphandlingar och avtal ska vara socialt och ekologiskt hållbara.

Rättssäkerhet

Inköp av varor, tjänster och entreprenader står för en betydande del av Östham-

2 (4)

Östhammars kommuns kostnader. Därför är det viktigt att avrop och upphandlingar sker effektivt och hanteras på ett professionellt sätt.

All inköpsverksamhet ska följa gällande lagar om offentlig upphandling. Utöver gällande rätt ska interna styrdokument, regler och riktlinjer alltid efterföljas.

Upphandlingar och avrop ska bara utföras av personer som är särskilt utsedda för uppgiften (upphandlare och certifierade inköpare). Dessa ska ha erforderlig kompetens inom området, vilket innebär att de minst ska ha genomgått kommunens internutbildning om inköp.

Effektivitet

För att uppnå så effektiva upphandlingar och avrop som möjligt strävar Östhammars kommun efter att digitalisera så mycket som möjligt av sin inköpsprocess. Det innebär att e-upphandling och e-handel ska användas i så stor utsträckning som möjligt.

Östhammars kommuns upphandlingar ska utformas utifrån ett totalkostnadsperspektiv där en avvägning sker mellan krav och dess kostnader.

För att uppnå goda effekter av upphandlingsarbete och åstadkomma en god affär för alla parter är hög avtalstrohet nödvändig. För avsteg från befintliga ramavtal ska särskilda skäl kunna redovisas.

Uppföljningar av ingångna avtal ska ske löpande för att säkerställa att ingångna avtal följs och används på rätt sätt. Det är av största vikt att krav som ställts i upphandlingen även följs under avtalstiden. Uppföljningar och eventuella avvikelser från avtal som kan leda till påföljder ska dokumenteras.

Östhammars kommun ska i den mån det är möjligt och lämpligt samarbeta med andra upphandlande myndigheter och enheter i syfte att samordna upphandlingar och utbyta erfarenheter. Samarbetet ska främja Östhammars kommuns effektivitet och kvalitet på upphandlingsområdet.

Affärsetik

All inköpsverksamhet ska bedrivas på ett affärsmässigt och objektiva sätt. Östhammars kommuns upphandlingar ska präglas av enhetlighet och professionalitet.

Östhammars kommun ska verka för en sund konkurrens på lika villkor. Därför ska kommunen kontrollera att alla leverantörer och underleverantörer uppfyller sina samhällsliga åtaganden vad gäller skatter och arbetsgivaravgifter.

Korruption och alla oegentligheter ska motverkas inom all inköpsverksamhet. För detta finns särskilda riktlinjer.

Näringsliv och företagsklimat

Östhammars kommun har en viktig roll i att stimulera företagsklimatet i kommunen såväl genom stöd och service som upphandlingar och inköp. Kommunen vill underlätta för det lokala näringslivet att delta i kommunens upphandlingar. Det är av vikt att det lokala näringslivet får framföra sina synpunkter om hur samarbetet med kommunen ska gå till. Det är också av vikt att kommunen är öppna och transparenta i våra processer för att upprätthålla hög trovärdighet hos leverantörerna.

Majoriteten av det lokala näringslivet i Östhammars kommun är små och medelstora företag. För mindre företag är det ofta svårt att delta i offentliga upphandlingar bl.a. på grund av att kontraktsföremålet är för stort, eller att anbudsprocessen är för omfattande. Därför ska kommunen alltid i upprättandet av förfrågningsunderlag ta hänsyn till möjligheten för nyetablerade samt små- och medelstora företag att delta i upphandlingen.

Miljöhänsyn

Kommunen ska skapa fysiska och sociala förutsättningar för miljöanpassat beteende samt verka för att minska användningen av material och naturresurser, effektivisera energianvändningen och minska påverkan på naturmiljöer. Inköpsarbetet i Östhammars kommun ska bidra till att förverkliga Östhammars kommuns miljömål 2016-2018.

Vid bedömningen av vilka miljökrav som ska ställas ska en avvägning ske utifrån ett totalkostnadsperspektiv där kravens syfte och effekt vägs mot dess kostnad. Miljökrav som ställs ska vara proportionerliga och relevanta för upphandlingsföremålet och ska kunna följas upp.

Kravställningar som ska övervägas vid utformningen av förfrågningsunderlagen är:

- Krav på systematiskt miljöarbete
- Energianvändning
- Krav på utsläpp/transport
- Krav på andel ekologiska produkter
- Krav på miljötekniska lösningar
- Krav på tredjepartscertifiering (ex. miljömärkning)
- Krav på spårbarhet av produkter
- Krav på giftiga kemikalier
- Utvärdering ur ett livscykelperspektiv

Upphandlingsmyndighetens verktyg för miljökrav ska användas vid utformandet av förfrågningsunderlag. Miljökrav ska minst ställas i nivå med Upphandlingsmyndighetens krav på basnivå.

Sociala hänsyn

Östhammars kommun ska genomföra socialt ansvarsfulla upphandlingar. I varje upphandling ska möjligheten att ställa sociala och etiska krav övervägas. Sociala

och etiska krav som ställs ska vara proportionerliga och relevanta för upphandlingsföremålet och ska kunna följas upp.

Kravställningar som ska övervägas vid utformningen av förfrågningsunderlagen är:

- reserverade kontrakt för sociala företag och idéburna verksamheter
- krav på tredjepartscertifiering (ex. rättvisemärkning)
- krav på tillgänglighet till offentliga byggnader
- krav på att produktion sker i enlighet med ILOs (internationella arbetstagarorganisationen) kärnkonventioner och barnkonventionen
- krav på anställdas arbets- och anställningsvillkor, t.ex. minimilön och semester
- krav på att diskriminering av arbetstagare eller arbetssökande på grund av kön, etnicitet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder, religion eller annan trosuppfattning inte får förekomma
- krav på att arbetstagare ska ha rätt till meddelarfrihet

Upphandlingsmyndighetens verktyg för sociala krav ska användas vid utformandet av förfrågningsunderlag. Sociala krav ska minst ställas i nivå med Upphandlingsmyndighetens krav på basnivå.

Bygg- och miljöförvaltningen
Matilda Svahn

SKRIVELSE

Datum
2016-12-14

Dnr
BMN-2016-1979

Sid
1 (2)

Sakägare och myndigheter m.fl. enligt sändlistor

KUNGÖRELSE OM GRANSKNING

Detaljplan för Hamntorget västra, del av fastigheten Öregrund 8:1 Östhammars kommun, Uppsala län

Granskningsstid: 21 december 2016 – 23 januari 2017

Detaljplanens syfte är att inom planområdet, det vill säga del av Hamntorget i Öregrund, återgå till den tidigare markanvändningen torg. I dagsläget är området planlagt för både torg och centrumverksamhet. Byggrätten för centrumverksamheten anger ingen högsta byggnadshöjd vilket inte bedöms förenligt med de kulturmiljövärden som centrala Öregrund har. Den nya detaljplanen syftar till att säkerställa de värden som pekats ut i och med bland annat riksintresset för kulturmiljövård. Planen bedöms medföra betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kapitlet miljöbalken har upprättats.

I gällande översiktsplan, antagen 2003, anges ingen specifik markanvändning för platsen. Gällande centrala Öregrund läggs stort fokus på kulturvärdena. Det nämns att delar av området kring hamnen omfattas av detaljplaner med skyddsbestämmelser för kulturmiljön och att avsikten är att införa ytterligare skyddsbestämmelser efter hand. Planförslaget bedöms som förenligt med översiktsplanen.

Vill du ha mer information?

Planhandlingarna kommer att finnas tillgängliga på kommunens hemsida från och med 21 december 2016. <http://www.osthammar.se/sv/boende-och-trafik/oversiktsplan-och-detaljplaner/pagaende-detaljplaner/>

Handlingarna finns även att läsa på:

Kommunkontoret i Östhammar, Stångörsgatan 10, öppet måndag-torsdag kl. 8:00-17:00, fredag 8:00-16.00.

Vänd sidan för mer information ➡

POSTADRESS

Box 66
Fakturaadress
Box 106
742 21
Östhammar

BESÖKSADRESS

Stångörsgatan 10
742 21 Östhammar

TELEFON

+46 (0) 173 860 00
E-POST
kommunen@osthammar.se
www.osthammar.se

ORG.NUMMER

212000-0290
V.A.T. NO
SE212000029001

BANKGIRO

233-1361

Bygg- och miljöförvaltningen
Matilda Svahn

SKRIVELSE

Datum
2016-12-14

Dnr
BMN-2016-1979

Sid
2 (2)

Biblioteket i Öregrund. Handlingarna är tillgängliga under de tider biblioteket är öppet för allmänheten.

Har du synpunkter på planförslaget?

Om du har synpunkter på planförslaget ska dessa **senast den 23 januari 2017** ha inkommit skriftligen till Bygg- och miljönämnden i Östhammar, Box 66, 742 21 Östhammar.

Den som inte senast under utställningen lämnat skriftliga synpunkter på planen kan förlora sin rätt att överklaga.

Bygg-och miljöförvaltningen

POSTADRESS

Box 66
Fakturaadress
Box 106
742 21
Östhammar

BESÖKSADRESS

Stångörsgatan 10
742 21 Östhammar

TELEFON

+46 (0) 173 860 00

E-POST

kommunen@osthammar.se
www.osthammar.se

ORG.NUMMER

212000-0290

V.A.T. NO

SE212000029001

BANKGIRO

233-1361

REGERINGSKANSLIET

Remiss

2016-11-17

Utbildningsdepartementet

LI2016/04953/UJH

ÖSTHAMMARS KOMMUN	
Kommunstyrelsen	
2016 -11- 18	
Dnr:	Dpl:

Promemorian En flexiblare ämneslärarutbildning

Remissinstanser:

1. Riksdagens ombudsmän
2. Riksrevisionen
3. Statskontoret
4. Universitetskanslersämbetet
5. Universitets- och högskolerådet
6. Överklagandenämnden för högskolan
7. Statens skolverk
8. Statens skolinspektion
9. Specialpedagogiska skolmyndigheten
10. Sameskolstyrelsen
11. Uppsala universitet
12. Lunds universitet
13. Göteborgs universitet
14. Stockholms universitet
15. Umeå universitet
16. Linköpings universitet
17. Kungl. Tekniska högskolan
18. Luleå tekniska universitet
19. Karlstads universitet
20. Linnéuniversitetet
21. Örebro universitet
22. Mittuniversitetet
23. Högskolan i Borås
24. Högskolan Dalarna
25. Högskolan i Gävle
26. Högskolan i Halmstad
27. Högskolan Kristianstad
28. Malmö högskola
29. Mälardalens högskola
30. Regelrådet

31. Bräcke kommun
32. Eda kommun
33. Falu kommun
34. Göteborgs kommun
35. Kalmar kommun
36. Karlstads kommun
37. Kramfors kommun
38. Laxå kommun
39. Linköpings kommun
40. Ljusdals kommun
41. Luleå kommun
42. Lycksele kommun
43. Malmö kommun
44. Mariestads kommun
45. Olofströms kommun
46. Sandvikens kommun
47. Skellefteå kommun
48. Smedjebackens kommun
49. Stockholms kommun
50. Sävjsö kommun
51. Södertälje kommun
52. Tingsryds kommun
53. Uppsala kommun
54. Värnamo kommun
55. Ånge kommun
56. Älvdalens kommun
57. Örebro kommun
58. Östersunds kommun
59. Östhammars kommun
60. Norrbottens läns landsting
61. Dalarnas läns landsting
62. Västra Götalands läns landsting
63. Stockholms läns landsting
64. Skåne läns landsting
65. Sveriges Kommuner och Landsting
66. Svenskt Näringsliv
67. Friskolornas riksförbund
68. Tjänstemännens Centralorganisation
69. Sveriges akademikers centralorganisation
70. Landsorganisationen i Sverige
71. Sveriges universitets- och högskoleförbund
72. Sveriges universitetslärare och forskare
73. Sveriges förenade studentkårer
74. Lärarförbundet
75. Lärarnas riksförbund
76. Saco Studentråd
77. Sveriges Skolledarförbund

Inom Regeringskansliet bereds för närvarande frågan om ändrade regler för ämneslärarutbildning. I remissen ligger att Utbildningsdepartementet vill ha synpunkter på förslagen i promemorian.

Remissvaren i 6 exemplar (1 original) ska ha kommit in **senast den 20 februari 2017** till Utbildningsdepartementet, 103 33 Stockholm. Remissvaren bör även sändas elektroniskt i word-format till u.remissvar@regeringskansliet.se med hänvisning till ovanstående diarienummer.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria *Svara på remiss – hur och varför* (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Eva Lenberg
Rättschef

Kopia till

Riksdagens utredningstjänst
Wolters Kluwer Sverige AB, Backoffice, 106 47 Stockholm

Regionsstyrelsen i Uppsala län
Kommunstyrelsen i Enköping
Kommunstyrelsen i Heby
Kommunstyrelsen i Håbo
Kommunstyrelsen i Knivsta
Kommunstyrelsen i Tierp
Kommunstyrelsen i Uppsala
Kommunstyrelsen i Älvkarleby
Kommunstyrelsen i Östhammar
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

Antagande av ny förbundsordning för Samordningsförbundet Uppsala län

Samordningsförbundets styrelse har fattat beslut om ett förslag till reviderad förbundsordning. En ny förbundsordning behöver antas av medlemmarnas fullmäktige eller motsvarande.

Styrelsen i Samordningsförbundet föreslår därför att det nya förslaget antas senast den 31 mars i fullmäktige eller motsvarande hos medlemmarna.

Bakgrunden till revideringen är följande: Samordningsförbundets nu gällande förbundsordning antogs av medlemmarna inför bildandet 2008, bilaga 1. Det finns behov av förtydliganden inför kommande val samt att lösa frågor inför regionbildningen samt i anslutning till ny mandatperiod. Dokumentet behöver även anpassas till aktuellt lagstöd.

Förslaget skickades på remiss till medlemmarna fram till sista september 2016. Remissvaren var i stort positiva till förslaget och hade få synpunkter. Remissvaren är sammanställda i bilaga 2. Smärre justeringar har gjorts och ett slutgiltigt förslag är framtaget inför antagande i fullmäktige bilaga 3. Bland annat har Landstinget Uppsala län bytts ut till Region Uppsala, vilken bildas 2017-01-01.

Reviderad förbundsordning, bilaga 3, föreslås gälla från och med 2017-07-01.

De viktigaste ändringarna

- Mandattiden för styrelseledamöter föreslås räknas från och med 1 april året efter det att val till kommuner och region har ägt rum, vilket är en anpassning till finsamlagen. I nuvarande ordning utses ledamöter från 1 januari året efter ordinarie val. Till medlemmarna hemställs att mandattiden för nuvarande styrelseledamöter förlängs till 2019-03-31.
- En valberedning föreslås tillsättas där Region Uppsala är sammankallande.
- Revisorerna föreslås få rätt att i styrelsen väcka ärenden rörande granskningen av förbundet.

- Revisorsersättare tas bort. Region Uppsala föreslås utse två gemensamma revisorer för kommunernas och Regionens räkning. Mandattiden för revisorer förtydligas.
- Tvister föreslås avgöras i allmän domstol istället för genom skiljeförfarande. Anledningen till förändringen är att säkerställa transparensen vid eventuella tvister.

3 (3)

Beslut av fullmäktige skickas till förbundet för kännedom:

Samordningsförbundet Uppsala län
Storgatan 27
751 85 Uppsala

alternativt via e-post till
info@finsam uppsala.se

Bilagor:

- Förbundsordning 2008, nu gällande
- Sammanställning av remissvaren.
- Förslag till reviderad förbundsordning att gälla från och med 2017-07-01

Vänliga hälsningar

Ulrik Wärnsberg
Ordförande, Samordningsförbundet Uppsala län

Förbundsordning för Samordningsförbund Uppsala län

Samordningsförbundet Uppsala län har inrättats med stöd av Lag (SFSnr 2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Landstinget, Uppsala, Knivsta, Håbo Enköping, Heby, Tierp, Älvkarleby och Östhammars kommun.

1§

Förbundets namn

Förbundets namn är Samordningsförbundet Uppsala län

2§

Förbundets säte

Förbundets har sitt säte i Uppsala kommun

3§

Förbundets medlemmar

Förbundets medlemmar är Landstinget i Uppsala län, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Uppsala, Knivsta, Håbo, Enköping, Heby, Tierp, Älvkarleby och Östhammars kommun.

4§

Förbundets ändamål

Förbundets ändamål är att genom finansiell samordning underlätta eller förbättra möjligheterna till egen försörjning för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser.

Förbundet ska också sträva efter en effektiv användning av gemensamma resurser och främja en positiv utveckling av verksamheten.

5§

Styrelse

Förbundet skall ledas av en styrelse.

Styrelsen skall bestå av 11 ledamöter med 11 ersättare. Varje medlem väljer 1 ledamot och 1 ersättare för denna. Ersättare har närvaro- och yttranderätt.

Ledamöter och ersättare väljs första gången för tiden september 2008 till den 31-12-2010. Härefter väljs ledamöter och ersättare för fyra år räknat från och med 1 januari året efter det val av fullmäktige i landsting och kommun ägt rum.

Styrelsen utser inom sig en ordförande, en 1:e vice ordf. och en 2:e vice ordf. för den tid som styrelsen bestämmer.

6§

Uppgifter och beslutanderätt

Styrelsen är beslutförför om fler än hälften av ledamöterna är närvarande.

Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Förbundet har till uppgift att:

1. besluta om mål och riktlinjer för verksamheten inom den finansiella samordningen,
2. stödja samverkan mellan samverkansparterna,
3. besluta på vilket sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning skall användas,
4. finansiera insatser som avser individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser,
5. svara för uppföljning och utvärdering av beslutade åtgärder,
6. upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen samt
7. fatta beslut om former för personalorganisationernas delaktighet

Ett samordningsförbund får inte besluta i frågor om förmåner eller rättigheter för enskilda eller vidta åtgärder i övrigt som innefattar myndighetsutövning.

7§

Personal

Förbundsstyrelsen skall utse en tjänsteman som skall leda arbetet inom förbundet enligt styrelsens anvisningar. Styrelsen har rätt att anställa den personal som behövs för att utföra administrativa arbetsuppgifter.

8§

Initiativrätt

Medlem i förbundet har rätt att väcka ett ärende i förbundsstyrelsen enligt sin huvudmans beslutsordning.

9§

Samråd

Styrelsen skall hålla förbundsmedlemmarna underrättade om den allmänna planläggningen av förbundets verksamhet samt om frågor av större ekonomisk eller organisatorisk betydelse.

Styrelsen har rätt att från förbundsmedlemmarna få de yttranden och upplysningar som behövs för att styrelsen skall kunna fullgöra sina uppgifter.

10§

Kungörelser

Förbundets kungörelser, protokoll och andra tillkännagivanden skall tillkännages på anslagstavlan hos medlemmarna och på förbundets anslagstavla.

11§

Andelar i tillgångar och skulder

Medlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder och fördelningen av förbundets kostnader i förhållande till de andelar som medlemmarna skall bidra med enligt 5§ SFS 2003:1210.

12§

Förbundsmedlemmarnas styrning och insyn

Styrelsen skall fastställa förbundets budget senast den 30 november varje år. Styrelsen skall dessförinnan samråda med förbundsmedlemmarna om budgeten. Vid bildandet av Samordningsförbundet Uppsala län fastställs budgeten av medlemmarna vid bildandet av förbundet.

Styrelsen skall upprätta periodvisa uppföljningar med helårsprognos för verksamheten och ekonomin som tillställs förbundsmedlemmarna. Styrelsen skall också årligen till förbundsmedlemmarna i samband med bokslutet redovisa verksamhetens utfall.

Förbundet får inte ingå borgen. Förbundet får heller inte sätta sig i skuld utöver det som gäller sedvanliga krediter för verksamheten.

13§

Revisorer och revision

Förbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning skall granskas av revisorer för varje förbundsmedlems räkning. För Arbetsförmedling och Försäkringskassa skall en gemensam revisor utses. Landstinget och kommunerna utser vardera en revisor.

För samtliga revisorer skall finnas personlig ersättare. Mandattiden för revisorer och revisorsersättare är densamma som för styrelsens ledamöter.

14§

Ekonomiska ersättningar

Arvoden och andra ekonomiska förmåner till ledamöter och ersättare i styrelsen samt till revisorer och revisorsersättare skall bestämmas enligt de ersättningsregler som gäller för förtroendevalda i Lanstinget Uppsala län. Revisorerna ersätts av samordningsförbundet.

15§

Utträde

En förbundsmedlem har rätt att efter uppsägning utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är därvid tre år. Vid utträdet upplöses förbundet och 16 § i denna förbundsordning gäller.

16§

Likvidation och upplösning

Förbundet kan träda i likvidation om medlemmarna är överens därom eller om en eller flera medlemmar utträder ur förbundet.

När förbundet trätt i likvidation skall skulderna betalas och egendomen avyttras. Härefter skall kvarvarande tillgångar fördelas enligt principerna i 11 § i denna förbundsordning.

Förbundets styrelse svarar för likvidationen.

När styrelsen fullgjort sitt uppdrag skall den avge en slutredovisning för sin förvaltning. Detta sker genom framläggandet av en förvaltningsberättelse över likvidationen i sin helhet med redovisning av betalningen av skulder, försäljning av egendom och skiftet av därefter resterande tillgångar.

När förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna delgivits medlemmarna är förbundet upplöst.

17§

Twister

Twist mellan förbundet och en eller flera medlemmar skall, om parterna inte kan nå frivillig uppgörelse, avgöras genom skiljeförfarande enligt lagen om skiljeförfarande (1999:116)

18§

Arkivtillsyn

Ansvar för tillsynen av att förbundet fullgör sina skyldigheter enligt arkivlagen (SFS 1990:782) åvilar kommunstyrelsen i Uppsala kommun.

19§

Förbundets bildande

Förbundet anses bildat när förbundsordningen har fastställts av medlemmarna senast den 30 augusti 2008.

Bilaga 2

Dnr 2016:20
FS 161125

Sammanställning över remissvar om förslag på reviderad Förbundsordning år 2017

Remissinstanser

Enköpings kommun, Heby kommun, Håbo kommun, Knivsta kommun, Tierps kommun, Uppsala kommun, Älvkarleby kommun, Östhammar, Landstinget Uppsala län, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen.

Remissinstanser som har kommit in med yttranden

Enköping kommun, Heby kommun, Håbo kommun, Uppsala kommun, Östhammar kommun, Landstinget Uppsala län.

Heby kommun, Enköping kommun, Landstinget Uppsala län, Håbo kommun har inga invändningar mot förslaget.

Uppsala kommun tycker att ett tillägg ska göras så att det framgår att syftet med samordnade rehabiliteringsinsatser är att individen uppnår eller förbättrar sin arbetsförmåga. I övrigt ställer de sig bakom förslaget.

Östhammar instämmer i huvudsak med den reviderade förbundsordningen. Östhammar vill dock lyfta fram att två av de huvudsakliga förändringarna i reviderade förslaget innebär ökat ansvar/inflytande för en av huvudmännen, Landstinget Uppsala län. § 6 Valberedningen Erinran: Östhammar kommun vill lyfta föredelarna med ett roterande ansvar för sammankallandet så att samtliga huvudmän ges samma inflytande över ansvar för arbetet i valberedningen.

Samordningsförbundets bedömning

Förbundet instämmer i synpunkten att syftet med förbundet är att individen uppnår eller förbättrar sin arbetsförmåga och förtydligar detta i versionen som går ut för antagande i fullmäktige eller motsvarande och hos Arbetsförmedling och Försäkringskassan.

Förslaget från Östhammar om roterande valberedning väljer förbundet att inte ta hänsyn till. Bakgrunden till ställningstagandet är att valberedningen sammankallas inför en ny mandatperiod efter att allmänna val har hållits då ny styrelse ska utses. Ett roterande ansvar skulle, om frågan beaktas vara aktuellt att ha vart fjärde år. I valberedningen ska säkerställas att samtliga fyra parter ingår, där kommunen får utse en gemensam representant. Det innebär att samtliga fyra parter kommer att ha samma

2 (2)

möjlighet till inflytande över processen och att det är den sammankallande delen som Region Uppsala ansvarar för.

Förbundets sammanvägda bedömning är att inkomna synpunkter i stort ställer sig positiva till förslaget. Förbundet har i slutligt förslag inför inför antagande i medlemmarnas fullmäktige eller motsvarande tagit hänsyn till förtydligande gällande syftet för förbundet.

Föredragande
Geli Lytter

Förslag till ny förbundsordning för Samordningsförbundet Uppsala län

Samordningsförbundet Uppsala län har inrättats med stöd av lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (FinsamL) mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Uppsala samt kommunerna Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar.

Förbundet bildades 16 september 2008.

Förbundsordning för Samordningsförbundet Uppsala län gäller från 1 juli 2017 och ersätter tidigare förbundsordning.

1 § Förbundets namn

Förbundets namn är Samordningsförbundet Uppsala län

2 § Förbundets säte

Förbundet har sitt säte i Uppsala kommun

3 § Förbundets medlemmar

Förbundets medlemmar är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Uppsala samt kommunerna Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar.

4 § Förbundets ändamål

Förbundets ändamål är att genom finansiell samordning underlätta eller förbättra möjligheterna till egen försörjning för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser för att individen ska uppnå eller förbättra sin arbetsförmåga.

Förbundet ska också sträva efter en effektiv användning av gemensamma resurser och främja en positiv utveckling av verksamheten.

5 § Styrelse

Förbundet ska ledas av en styrelse.

Styrelsen ska bestå av elva ledamöter och elva ersättare. Varje medlem väljer en ledamot och en ersättare för denna. Ersättare har närvaro- och yttranderätt.

Från och med ordinarie val väljs ledamöter och ersättare för fyra år räknat från och med 1 april året efter det att val av fullmäktige region och kommuner har ägt rum.

Styrelsen utser inom sig en ordförande, en 1:e vice ordförande och en 2:e vice ordförande samt ett arbetsutskott för den tid som styrelsen bestämmer.

6 § Valberedning

Förbundet ska ha en valberedning med en representant vardera från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Uppsala samt en gemensam representant för kommunerna i länet. Via medlemssamråden kan kommunerna utse en gemensam representant. Region Uppsalas representant är sammankallande.

Valberedningen lämnar förslag till förbundsstyrelsen om presidieposter: ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande, samt om representation i förbundsstyrelsens arbetsutskott.

7 § Uppgifter och beslutanderätt

Styrelsen är beslutförför om fler än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Förbundet har till uppgift att:

1. besluta om mål och riktlinjer för verksamheten inom den finansiella samordningen,
2. stödja samverkan mellan samverkansparterna,
3. besluta på vilket sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning skall användas,
4. finansiera insatser som avser individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser,
5. svara för uppföljning och utvärdering av beslutade åtgärder,
6. upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen samt

Ett samordningsförbund får inte besluta i frågor om förmåner eller rättigheter för enskilda eller vidta åtgärder i övrigt som innefattar myndighetsutövning.

8 § Personal

Förbundsstyrelsen ska utse en tjänsteman som ska leda arbetet inom förbundet enligt styrelsens anvisningar.

9 § Initiativrätt

Medlem i förbundet har rätt att väcka ett ärende i förbundsstyrelsen enligt sin huvudmans beslutsordning. Revisorerna får i styrelsen väcka ärenden som rör granskningen av verksamheten i Samordningsförbundet.

10 § Samråd

Styrelsen ska hålla förbundsmedlemmarna underrättade om den allmänna planläggningen av förbundets verksamhet samt om frågor av större ekonomisk eller organisatorisk betydelse. Styrelsen har rätt att från förbundsmedlemmarna få de yttranden och upplysningar som behövs för att styrelsen skall kunna fullgöra sina uppgifter.

11 § Kungörelser

Förbundets kungörelser, protokoll och andra tillkännagivanden ska tillkännages på förbundets hemsida samt på anslagstavlan hos kommunerna Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar samt hos Region Uppsala.

12 § Andelar i tillgångar och skulder

Medlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder och fördelningen av förbundets kostnader i förhållande till de andelar som medlemmarna ska bidra med enligt 5 § FinsamL (2003:1210).

Fördelningen mellan kommunerna ska göras utifrån invånarantalet den 1 november året före det år som fördelningen avser.

13 § Förbundsmedlemmarnas styrning och insyn

Styrelsen ska fastställa förbundets budget senast den 30 november varje år. Styrelsen ska dessförinnan samråda med förbundsmedlemmarna om budgeten.

Styrelsen ska upprätta delårsuppföljningar med helårsprognos för verksamheten och ekonomin som skickas till förbundsmedlemmarna. Styrelsen ska också årligen till förbundsmedlemmarna i samband med bokslutet redovisa verksamhetens utfall.

Förbundet får inte ingå borgen. Förbundet får heller inte sätta sig i skuld utöver det som gäller sedvanliga krediter för verksamheten.

14 § Revisorer och revision

Förbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning ska granskas av revisorer för varje förbundsmedlems räkning. För Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan ska en gemensam revisor utses. För Region Uppsala och kommunernas räkning utser Region Uppsala två gemensamma revisorer.

Mandattiden för revisorer räknas från 1 januari året efter det att val av fullmäktige i landsting och kommuner har ägt rum. Uppdraget är slutfört när revisorerna under det femte året efter valet har avslutat granskningen av det fjärde årets verksamhet och avlämnat revisionsberättelse.

15 § Ekonomiska ersättningar

Arvoden och andra ekonomiska förmåner till ledamöter och ersättare i styrelsen samt till revisorer ska bestämmas enligt de ersättningsregler som gäller för förtroendevalda i Region Uppsala. Revisorerna ersätts av Samordningsförbundet.

Förbundsstyrelsen lämnar närmare anvisningar om hur Region Uppsalas arvodesreglemente används för ekonomiska ersättningar inom Samordningsförbundet.

16 § Utträde

En förbundsmedlem har rätt att efter uppsägning utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år. Vid utträdet upplöses förbundet och 17 § i denna förbundsordning gäller.

17 § Likvidation och upplösning

Förbundet kan träda i likvidation om medlemmarna är överens om det eller om en eller flera medlemmar utträder ur förbundet. Ett sådant beslut ska alltid föregås av ett samråd mellan huvudmännen.

När förbundet trätt i likvidation ska skulderna betalas och egendomen avyttras. Härefter ska kvarvarande tillgångar fördelas enligt principerna i 12 § i denna förbundsordning.

Förbundets styrelse svarar för likvidationen.

När styrelsen fullgjort sitt uppdrag ska den avge en slutredovisning för sin förvaltning. Detta sker genom framläggandet av en förvaltningsberättelse över likvidationen i sin helhet med redovisning av betalningen av skulder, försäljning av egendom och skiftet av därefter resterande tillgångar. Till förvaltningsberättelsen ska bifogas redovisningshandlingar för hela likvidationen.

När förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna delgivits medlemmarna är förbundet upplöst.

18 § Tvister

Tvist mellan förbundet och en eller flera medlemmar ska, om parterna inte kan nå frivillig uppgörelse, avgöras vid en allmän domstol i Sverige.

19 § Arkivtillsyn

Kommunstyrelsen i Uppsala kommun ansvarar för tillsynen av att Samordningsförbundet fullgör sina skyldigheter enligt arkivlagen (1990:782).

Kommunfullmäktige Östhammar

Motion om lärarlönelyftet

Hösten 2016 införs lärarlönelyftet, efter ett regeringsbeslut, en lönesatsning för mest kompetenta lärare, en satsning utöver det förstelärarsystem som tidigare genomförts. Kommunen kan avgöra hur medlen till denna satsning fördelas samt också för hur lång tid den gäller.

Mot bakgrund av den tilltagande bristen på legitimerade lärare i landet liksom i Östhammar och den därav ökande konkurrensen om dessa lärare yrkar Liberalerna att lönelyftet som nu fördelas ska utgöra ett permanent lönelyft för de lärare i kommunen som kommer ifråga för denna lönesatsning. Ett permanent lönelyft markerar nämligen att kommunen är beredd att satsa för att behålla sina mest kompetenta lärare i det fall att statsmakten mot förmodan skulle dra tillbaka medlen för denna satsning.

Liberalerna yrkar:

Att lärarlönelyftet blir permanent för de lärare som erhåller detta lyft hösten 2016.

Att Barn och utbildningsnämnden tillförs motsvarande belopp i kommande budgetar om staten mot förmodan drar tillbaka medlen för denna satsning.

Östhammar 2016-09-08

Christer Bohlin

Liberalerna Östhammar

Barn- och utbildningsnämnden

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2016-11-24

Sid

4/15

ÖSTHAMMARS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2016 -12- 01	
Dnr: KS-2016 684	Dpl: 913

Delges:
Kommunstyrelsen

§ 94

Dnr BUN-2016-091 Dpl 913
Dnr KS-2016-684 Dpl 913

Motion om lärarlönelyftet

Hösten 2016 införs lärarlönelyftet som är en lönesatsning för de mest kompetenta lärarna. Det är en satsning som är utöver det förstälärarsystem som tidigare genomförts. Liberalerna i Östhammars kommun yrkar:

- Att lärarlönelyftet blir permanent för de lärare som erhåller detta lyft hösten 2016.
- Att barn- och utbildningsnämnden tillförs motsvarande belopp i kommande budgetar om staten, mot förmodan, drar tillbaka medlen för denna satsning.

Yttrandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag 2016-11-14

Barn- och utbildningsnämnden antar yttrandet som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

_____

Irmeli Bellander (L) och Fredrik Jansson (BOA) reserverar sig mot beslutet till förmån för den framlagda motionen.

Barn- och utbildningsnämndens beslut 2016-11-24

Barn- och utbildningsnämnden antar yttrandet som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

_____

Barn- och utbildningsnämnden

Datum
2016-11-24

Dnr
BUN-2016-091
Dnr KS-2016-684

Sid
1 (1)

Yttrande angående lärarlönelyft

Bakgrund

Hösten 2016 införs lärarlönelyftet efter ett regeringsbeslut. Lärarlönelyftet är en lönesatsning för de mest kompetenta lärare och är en satsning utöver det förste-lärarsystem som tidigare genomförts. Kommunen kan själv avgöra hur medlen till denna satsning fördelas samt också för hur lång tid den gäller.

Östhammars kommuns beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen har, tillsammans med rektorer och förskolechefer, beslutat att lärarlönelyftet ska vara på två år med en summa på 2500 kr per månad och person för de som omfattas. En anledning till det tvååriga beslutet var rädslan över att lärarlönelyftet inte skulle permanentas. Det skulle ge barn- och utbildningsnämnden en kostnad som inte ryms inom nämndens budget, utan neddragning på verksamhetens kvalitet.

Motionens svar

Med bakgrund mot den tilltagande bristen på lärare i Östhammars kommun samt den ökande konkurrensen om legitimerade lärare, kommer ett permanent lärarlönelyft vara ett bra incitament för att behålla och rekrytera lärare.

Att kunna permanenta lärarlönelyftet för de som fått det från hösten 2016 är ingen möjlighet, då informationen till alla sökande lärare inte varit på det sättet.

Att permanenta lärarlönelyftet från hösten 2018 är en nödvändighet för vår kompetensförsörjning, under förutsättning att barn- och utbildningsnämnden tillförs motsvarande belopp i kommande budgetar om staten väljer att ta tillbaka medlen för lärarlönelyftet.

Kommunfullmäktige Östhammar

Motion om Lärarassistenter

Det är sedan länge känt att lärare i den svenska skolan upplever en stressande arbetsmiljö med alltför stor mängd administrativa sysslor. Detta tar tid från förberedelse- och efterarbete av lektionerna vilket i sin tur bidrar till lägre kvalitet i undervisningen.

Läraryrket har i våras presenterat resultatet av en arbetsmiljöenkät som visar att detta faktum gäller fortfarande trots de försök till satsningar som genomförts för att minska den administrativa bördan. Östhammars lärare utgör inget undantag från riket.

Detta frigör också undervisningstid för lärare i tider då legitimerade lärare utgör en stor bristvara. Inte heller på detta område utgör Östhammars kommun ett undantag.

En hel del av detta övriga lärararbete borde med fördel kunna genomföras av lärarassistenter som bistår lärare med sysslor som inte nödvändigtvis behöver genomföras av pedagoger.

Liberalerna yrkar därför:

att det i Östhammars kommun anställs lärarassistenter vid kommunens skolor.

Östhammar 2016-09-08

Christer Bohlin

Liberalerna Östhammar

Barn- och utbildningsnämnden

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2016-11-24

Sid

ÖSTHAMMARS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2016 -12- 01	
Dnr: KS-2016-683	Dpl: 913

Delges:
Kommunstyrelsen

§ 95

Dnr BUN-2016-092
Dnr KS-2016-683

Dpl 913
Dpl 913

Motion om lärarassistenter

Lärare i den svenska skolan upplever en stressande arbetsmiljö med en stor mängd administrativa sysslor. En hel del av det administrativa arbetet skulle med fördel kunna genomföras av lärarassistenter. Liberalerna yrkar att det i Östhammars kommun anställs lärarassistenter vid kommunens skolor.

Yttrandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag 2016-11-14

Barn- och utbildningsnämnden antar yttrandet som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Förslaget diskuteras och justeras.

Barn- och utbildningsnämndens beslut 2016-11-24

Barn- och utbildningsnämnden antar yttrandet som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Datum
2016-11-24

Dnr
BUN-2016-092
KS-2016-683

Sid
1 (1)

Barn- och utbildningsnämnden

Yttrande angående lärarassistenter

Bakgrund

Regeringen har på nationell nivå aviserat att man vill göra det möjligt att få statsbidrag för anställning av lärarassistenter. Syftet med lärarassistenter är att avlasta lärarna administrativa arbetsuppgifter och därmed öka läraryrkets attraktionskraft samt mer tid till undervisning och till varje enskilt barn. Regeringens satsning är tänkt som en del av det så kallade lågstadiesatsningen, där sedan tidigare finns pengar avsatta till fler anställda och mindre klasser.

Syftet med Lågstadiesatsningen är att ge lärarna mer tid till eleverna så att kvalitén på undervisningen höjs.

Motionens svar

Med bakgrund mot den tilltagande bristen på lärare nationellt och i Östhammars kommun, behövs yrkets attraktivitet ökas. I dag utnyttjar vi bidraget för lågstadiesatsningen till att i första hand anställa pedagoger och i andra hand andra yrkeskategorier, som förstärkning i skolan.

I dagsläget utnyttjar vi i stort sett vår kvot. Vi välkomnar ett utökat stöd från regeringen och kommer då att anställa både fler pedagoger samt övriga personalkategorier. Detta skulle kunna vara lärarassistenter.

Motion med förslag om åtgärder för att förbättra integrationsarbetet

En av vårt lands stora utmaningar, för att inte säga den allra största, är integrationen av de flyktingar som sökt sig till Sverige. Helt avgörande är då hur väl vi lyckas med att få människor i arbete. Den som har ett arbete att gå till får inte bara språkträning och kunskap om hur det svenska samhället fungerar utan kan också etablera svenska kontakter. Allt detta har stor betydelse för vidare förankring på arbetsmarknaden där målet på sikt självfallet är egenförsörjning med alla de positiva effekter detta har för såväl den enskilde som för samhället. Det är därför viktigt att vi använder etableringstiden på bästa sätt för varje individ.

Östhammar kommun är en stor arbetsgivare och bör som sådan gå före med goda exempel. Ett sätt är att inrätta särskilda vårdserviceteam för att kunna varva språkundervisning och praktik. Genom vårdserviceteamen skulle undersköterskorna avlastas en del uppgifter som t.ex. tvätt, städning o disk. Detta är viktiga uppgifter men de kräver inte vårdutbildning. Den utbildade vårdpersonalen skulle härigenom fullt ut kunna ägna sig åt de uppgifter som är tydligt kopplade till den kompetens de tillägnat sig under sin formella vård- och omsorgsutbildning.

Kristdemokraterna förslår därför att det inrättas särskilda vårdserviceteam i syfte att underlätta den enskildes integrering i det svenska samhället.

Knivsta 2016-09-27
För Kristdemokraterna

Lena Hagman

Motion med förslag om åtgärder för att förbättra integrationsarbetet

En av vårt lands stora utmaningar, för att inte säga den allra största, är integrationen av de flyktingar som sökt sig till Sverige. Helt avgörande är då hur väl vi lyckas med att få människor i arbete. Den som har ett arbete att gå till får inte bara språkträning och kunskap om hur det svenska samhället fungerar utan kan också etablera svenska kontakter. Allt detta har stor betydelse för vidare förankring på arbetsmarknaden där målet på sikt självfallet är egenförsörjning med alla de positiva effekter detta har för såväl den enskilde som för samhället. Det är därför viktigt att vi använder etableringstiden på bästa sätt för varje individ.

Östhammar kommun är en stor arbetsgivare och bör som sådan gå före med goda exempel. Ett sätt är att inrätta särskilda vårdserviceteam för att kunna varva språkundervisning och praktik. Genom vårdserviceteamen skulle undersköterskorna avlastas en del uppgifter som t.ex. tvätt, städning o disk. Detta är viktiga uppgifter men de kräver inte vårdutbildning. Den utbildade vårdpersonalen skulle härigenom fullt ut kunna ägna sig åt de uppgifter som är tydligt kopplade till den kompetens de tillägnat sig under sin formella vård- och omsorgsutbildning.

Kristdemokraterna förslår därför att det inrättas särskilda vårdserviceteam i syfte att underlätta den enskildes integrering i det svenska samhället.

Knivsta 2016-09-27
För Kristdemokraterna

Lena Hagman

Kommunledningsförvaltningen
Helene Ulman Lilja

Datum
2016-12-05

Dnr
KS-2016-724

Sid
1 (3)

ÖSTHAMMARS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2016 -12- 06	
Dnr: KS-2016-724	Dpt: 913

Yttrande avseende motion med förslag om åtgärder för att förbättra integrationsarbetet genom att inrätta vårdserviceteam som utför servicetjänster

Bakgrund

Lena Hagman (KD) har lämnat en motion med förslag om åtgärder för att förbättra integrationsarbete och öka möjligheterna för nyanlända individer att få förankring på arbetsmarknaden och uppnå målet egen försörjning. Östhammars kommuns betydelse som arbetsgivare lyfts fram; kommunen bör gå före med goda exempel.

Enligt förslaget ska särskilda vårdserviceteam inrättas som ska arbeta med exempelvis tvätt, städning och disk inom vården och därigenom avlasta undersköterskorna. I vårdserviceteamen ska praktik och språkundervisning varvas i syfte att underlätta den enskildes integrering i det svenska samhället.

Kommunfullmäktige har lämnat ärendet till kommunstyrelsen för beredning. Arbetsmarknads- och integrationsstrateg Helene Ulman Lilja har samordnat ärendet och socialnämnden har erbjudits tillfälle att yttra sig. Socialnämnden anser att motionens syfte uppfylls på andra sätt i enlighet med föreliggande tjänsteutlåtande.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen anser att motionens syfte uppfylls på andra sätt i enlighet med nedanstående yttrande.

Yttrande

De verksamheter som tagits under övervägande för motionens förslag är hemtjänst, särskilt boende för äldre, HVB för ensamkommande barn och arbetsmarknadspolitisk verksamhet inom ramen för Enheten för arbete och sysselsättning. I ärendet har synpunkter inhämtats från berörda tjänstemän på socialförvaltningen, kommunledningsförvaltningen och Enheten för arbete och sysselsättning.

Hemtjänst

Socialnämnden driver i dagsläget ett projekt där servicetjänster inom hemtjänsten (tvätt, städ och inköp) utförs av extern leverantör. Under projekttiden sker detta i samarbete med Samhall. Projekttiden förlängdes nyligen till och med den sista december 2017 i syfte att invänta ändringar i LOU (lagen om offentlig upphandling) för att kunna genomföra upphandling av dessa tjänster med inriktning mot leverantörer vars främsta syfte är yrkesmässig integration av personer med funktionsnedsättning eller personer som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Det främsta skälet till att projektet startades var för att undersköterskorna i första hand ska kunna lägga sin tid på vård- och omsorgsarbete, istället för service. Det innebär att de tjänster som i motionen föreslås ska utföras av vårdservice-team redan utförs av extern leverantör för hemtjänsten. Under projekttiden är det inte genomförbart att starta vårdservice-team enligt förslaget i motionen. Socialnämndens beslutade inriktning i dagsläget gör det möjligt för leverantörer som inriktar sig på personer som har svårt att komma in på arbetsmarknaden att delta i planerad upphandling.

Särskilt boende

Inom särskilt boende arbetar verksamheten för närvarande med att öka grundbemanningen. Det medför ett behov av att kunna ha flexibilitet hos personalen och kunna omfördela arbetsuppgifter över dygnets timmar. Arbetsuppgifter som motionen föreslår ska utföras av vårdservice-team hör till den typ av arbetsuppgifter som behöver finnas för omfördelning. Det gör att det i dagsläget inte är lämpligt att plocka bort arbetsuppgifter inom särskilt boende.

Extratjänster inom vård och omsorg

Extratjänster innebär att arbetsgivaren kan få ekonomisk ersättning för att anställa personer som har svårt att få anställning utan stöd. Detaljer kring villkoren återfinns via Arbetsförmedlingen. Inom Socialförvaltningen förs diskussioner om att använda extratjänster kopplat till kultur i vården. Viktiga områden där extratjänsterna kan förstärka verksamheten är vid utevistelser, promenader och vid större aktiviteter. Frågor som är viktiga att lösa är organisationen för arbetsledning, inskolning vad gäller arbetssätt samt fördelning mellan ordinarie personal och extratjänstpersonal då extratjänsterna inte får ersätta den ordinarie personalens involvering och engagemang vad gäller det sociala innehållet.

HVB för ensamkommande barn

För HVB-verksamheten är det möjligt att ta emot ett lämpligt team som skulle kunna hjälpa till med städ av allmännytor, matlagning, mindre reparationer m.m. under dagtid. Detta förutsatt att det inte blir någon kostnad för boendet, att de uppfyller kraven för att få jobba på HVB med minderåriga samt att språkundervisningen bedrivs av annan part. Praktik på ett HVB för ensamkommande bör kunna kännas meningsfullt för de som själva varit på flykt.

Arbetsmarknadspolitiskt projekt för nyanlända

Under hösten har en lokalt arbetsmarknadspolitiskt projekt initierats i samarbete mellan kommunen och Arbetsförmedlingen. Projektet, Tillsammans Östhammar Etableringen, är lokaliserat till Enheten för arbete och sysselsättning. Till målsättningarna hör att stödja nyanlända arbetssökande inom etableringsuppdraget att få praktik eller anställning, i första hand inom kommunala verksamheter där behov av kompetensförstärkning finns, bland annat inom vård, omsorg och skola. Projektet är treårigt och finansieras av Arbetsförmedlingen.

